Poštnina plačana v gotovini.

Posamezna številka 5 din.

Polet

IZDAJA
FIZKULTURNA
ZVEZA
SLOVENIJE

FIZKULTURNI TEDNIK

Leto V. — Štev. 8.

Ljubljana, 20. februarja 1949.

Zaključki II. plenuma TZS

VZGOJNO DELO

1. Vzgajati moramo in izpopolnjevati svetli, moralni in politični lik naših vaditeljev, ki ne morejo vzgajati naših telovadcev, če niso osvojili karakternih svojstev nove socialistične družbe, ki se razvija na podlagi naprednega nauka marksizma-leninizma. Na tej podlagi je treba posvetiti vso skrb in nuditi pomoč pri vzgoji našega vaditeljskega kadra, ki mora v večini primerov predstavljati širok krog amaterskih delavcev na polju fizkulture. Kjer se še pojavljajo mišljenja, da se ideologijo, cilje in program našega dela lahko primerja s »Sokolom« bivše Jugoslavije, je treba odločno zatreti.

2. Organizirati moramo najširšo mrežo tečajev za prednjake pripravnike in prednjake III. razreda po društvih, okrajih in tudi TZS. V središčih okrajev organizirati čim večje število tečajev za vodnike pripravnike vaških telovadnih društev, podpirati moramo tečaje na delovnih akcijah s programom in kadrom. Pri GO TZS ustanoviti kadrovski odsek in voditi samostojno kadrovsko politiko.

3. Nujno je potrebno sodelovanje z množičnimi organizacijami: OF, LM, ZS. in AFZ, ki bodo brez dvoma obogatile in vplivale na pravilno usmeritev vzgojnega dela.

4. Neprestano moramo usposabljati naše organizacije, da bodo pravilno uvajale program dela izvenarmadne vzgoje mladine.

ORGANIZACIJA

1. Najvažnejša naloga, ki stoji pred TZS, je pritegnitev novih tisočev članov v telovadna društva in ustanavljanjem novih telovadnih društev, povsod, kjer so pogoji, predvsem pa na vasi.

2. Otresti se vsakega trdega in šablonskega poslovanja teritorialnih načel za ustanavljanje telovadnih društev, in jih ustanavljati tam, kjer so najbolj zajamčeni materiali in ostali pogoji za uspešen razvoj. Zato so možnosti za ustanavljanje društev tudi pri tovarnah, šolah itd, če so seveda zajamčeni pogoji.

3. Povečati število žena v telovadnih društvih in se v to svrho povezati z odbori AFŽ na terenu.

4. Delovni program za TD izdelati tako, da bo omogočeno ustanavljati društva in razvijati delo tudi takrat, če ne bo na razpolago dvoran, odnosno telovadnega orodja.

5. Usmeriti praktično delo društev v sistematično in pravilno izvajanje programa splošne vzgoje. Za ta sistem dela se mora prednjaški kader, kakor tudi članstvo, odločno boriti.

6. FA v podjetjih in šolah, ki razvijajo široko športno aktivnost, moramo organizacijsko povezati na najbližja telovadna društva, katera morajo omogočati delo in aktivnost FA, stalno izboljševati in usmerjati v okrepitev in mobilizacijo novega članstva v TD.

7. Uspostaviti moramo tesno sodelovanje z odredi pionirjev in jih vključiti v TD čim večje število.

PLAN DELA

1. **Izvršiti moramo program dela za leto 1949, ki zajema redno vadbo, nastope društev, okrajne nastope, akademije, nadalje tekmovanje za fizkulturni znak, mnogoboje, krose, akademske sestave, odbojko, košarko, rokomet, plavanje, lahko atletiko. Posebne naloge naše organizacije so, da sodelujejo v Titovi štafeti in ob »Dnevu sportov na vodi.**

2. Največja naloga in izpit naše organizacije predstavljajo društveni nastopi, okrajni in mestni izleti. Obvezne vaje za okrajne zlete so vaje, katere je izdal CO TZJ, kar pa ne pomeni, da posamezne organizacije ne smejo nastopati s posebno pripravljenimi lokalnimi vajami. Zato mora TZS in za njo okraji takoj izvesti tečaje za predelavo novih obveznih prostih vaj. Na vseh zletih naj se vrši en dan pred zletom ali pa v času odmora kratek poizkus za izbiru najboljšega tekača zleta, da bi se s tem podprla akcija atletske zveze za iskanje novih talentov naših dobrih šprintarjev.

3. Plenum sprejma plan dela, gradenj in koledar TZS za leto 1949, obvezuje okraje in društva, da pričnö s planskim načinom dela.

GOSPODARSTVO

1. Mi moramo pričeti s samoiniciativno izdelavo lesnega in ostalega orodja iz lokalnih virov. Pri gradnji objektov pa se moramo v letu 1949 zadovoljiti z izgradnjo letnih telovadišč, ki ga naj izgradi vsako TD, kjer pa je mogoče, povsod izvršiti adaptacije domov in izgraditi nove dvorane, kokor predvideva sprejeti plan.

2. Društva morajo od 1. jan. 1949 dalje redno pobirati članarino, ker je ista tudi glavni vir njihovih dohodkov in jo dosledno izvaja in naj to tudi zahteva od okrajev in društev.

Plenum nalaga Okrajnim telovadnim odborom, da izvedejo po okrajih okrajne posvete z društvi, na katerih naj razpravljajo o izvedbi teh sklepov na svojem področju.

Meddruštvene skakalne tekme v Planici

Planica, 20. febr. Danes dopoldne so bile v Planici otvoritvene tekme na novi 80metrski skakalnici v Planici v priredbi SD Enotnosti. Okoli 5000 gledalcev, ki je prispelo v Planico s tremi posebnimi vlaki, je imelo na teh tekmah res krasen užitek, saj je nastopilo kar 28 skakačev, med njimi vsi naši najboljši tekmovalci. Skakači so bili v dobri formi, saj so že ves teden trenirali na novi skakalnici. Vreme je bilo ugodno in tudi snežne razmere so bile prav dobre.

Presenečenje na tekmah so pripravili naši mladi tekmovalci, ki so zasedli vidna mesta pred nekaterimi našimi rutiniranimi internacionalnimi skakači. Posebno velja to za nadarjenega skakača Mandeljca, ki je zasedel drugo mesto, pa tudi Rogelj, Adlešič, Slabe in Gašperšič so prav prijetno presenetili.

Tehnični rezultati: 1. **Polda Janez** (Mojstrana) 327 točk (skoki: 73,5 m, 76, 74), 2. **Mandeljc Franc** (Prešern) 296.5 (67, 71, 71), 3. **Finžgar Rudi** (Kropa) (293 (69, 72.5, 70.5), 4. **Klančnik Karel** (Mojstrana) 289 (69.5, 67, 67), 5. **Mežik Janko** (CDJA Partizan) 286.5, (70.5, 66.5, 66), 6. **Rogelj Albin** (Enotnost) 280 (63.5, 65, 66), 7. **Adlešič Albin** (Enotnost) 279 (67.5, 68, 66), 8.—9. **Langus Jože** (CDJA Partizan) 275.5, (63, 66, 62.5) in **Slabe Oton** (Krim) 275.5 (67, 63.5, 67), 10. **Gašperšič Marjan** (Enotnost) 272 (63, 68.5, 70).

Polda je zmagal z veliko premočjo in skoraj 30 točk pred drugoplasiranim. Presenečenje je mladi Mandeljc, ki ima zelo dober odriv, mora pa še izboljšati stil in sigurnost pri doskoku. Nesrečo je imel Pribošek, ki je skočil v prvih dveh skokih 71.5 in 70.5, toda pri zadnjem skoku je padel ter se je plasiral šele na 12. mesto. Ponovno dobro formo je pokazal Finžgar, ki je imel zelo dobre daljine. Od mlajših se je tudi odlikoval Adlešič in pa lanskoletni mladinski prvak Rogelj, medtem ko je imel mednarodni tekmovalec Razboršek krajše skoke in se je uvrstil komaj na 14. mesto.

V konkurenci so skakali tekmovalci s tričetrtinskim zaletom: Preko 70 m je bilo v konkurenci doseženih 12 skokov in sicer so to daljino dosegli Polda, Mandeljc, Gašperšič, Finžgar, Pribošek in Klančnik izven konkurence. Značilno je, da so bili pri tako številni udeležbi le 3 padci, kar kaže na odlično gradnjo skakalnice in tudi na dobro formo naših tekmovalcev.

Izven konkurence je nato Polda postavil na skakalnici nov rekord in sicer z daljino 79 m. Finžgar je skočil izven konkurence 77 m, Langus 71.5, dočim je Klančnik skočil 71 m z dotikom.

Polda Janez med skokom

Nogometna poročila

Lokomotiva (Zgb) : Branik (Maribor) 3:2

Maribor, 20. febr. Danes je bila na stadionu Železničarja odigrana prijateljska nogometna tekma med zagrebško Lokomotivo in domačim Branikom. Tekmi je prisostvovalo 4000 gledalcev. Končala se je z zmago Lokomotive 3:2 (1:1). Lokomotiva je nastopila s svojim kompletnim moštvom. Začetni udarec so imeli gostje, ki so z lepimi in premišljenimi kombinacijami ogrožali vrata domačinov. Dobro razpoloženi vratar Branika je preprečil uspeh. Igra je bila na tehnični višini in v rahli premoči gostov. Prvi gol za Branik je dosegel Blaznik v 12. minuti, gostje so nato poostrili tempo in po Petroviču v 43. minuti izenačili. Do konca prvega polčasa se rezlultat ni spremenil. V drugem polčasu je začel Branik z nevarnimi prodori ter je v 63. minuti po Trpinu dosegel drugi gol. Lokomotiva je nato nevarno ogražala vrata domačinov in je v 69. minuti po Žigmanu, ki je močno streljal v levi kot, izenačila. Domačinom se je nato še večkrat nudila prilika, da bi povišali rezultat, toda njihovi strelci so bili slabi. Gostje so po Žigmanu v 82. minuti povišali stanje na 3:2. Sodil je Jenko iz Maribora. Ob tej priliki moramo opomniti tako igralce Branika kakor Lokomotive, da so s svojimi nešportnimi izrazi kvarno vplivali na gledalce. Potrebno je, da vodstva društev posvetijo več pažnje športni vzgoji svojih igralcev.

Rigelnik Ljubomir

Proletarec (Zagorje) : Kladivar (Celje) 2:1

Zagorje, 20. febr. Danes ob 14.30 je bila nogometna tekma za pokal FZS, na kateri sta nastopili moštvi v najboljših postavah. Po kratkih pasovih pride Proletarec v 16 metrovko Kladivarju, nakar igralec Kladivarja grobo faula srednjega napadalca Proletarca, na kar sodnik Puciher prisodi enajstmetrovko, katero igralec Vipotnik pretvori v 6. minuti prvega polčasa v gol. Sedaj pride Proletarec v vodstvo 1:0. Tekma se je nadaljevala z ostrim tempom, ker sta bili moštvi enaki. V 44. minuti prvega polčasa prisodi sodnik zaradi roke igralca Proletarca enajstmotrovko, katero pretvori Dobrajc (Kladivar) v gol. Moštvi sta zapustili igrišče z neodločenim rezultatom 1:1. V drugi polovici je delno prevladovalo na igrišču moštvo Proletarca. Kljub premoči Proletarca se pa rezultat do konca ni spremenil ter je dal sodnik podaljšek dvakrat 10 minut. V 9. minuti postavi tovariš Rupnik po kratki kombinaciji končni rezultat 2:1 za FD Proletarec. Sodnik Puciher je bil strogo objektiven, dočim mu je delala preglavice publika.

(Zupan, Zagorje)

Trening ligaških moštev

Včerajšnjo nedeljo so izkoristila nogometna društva I. in II. zvezne lige za prijateljske tekme, ki jim služijo kot trening za prvenstveno tekmovanje v pomladanski sezoni.

V Splitu sta igrala Hajduk in Naša krila, ki sta v Makarski na treningu. Zmagal je Hajduk z rezultatom 2:1 (0:0). Ves čas igre je bil Hajduk boljši in v premoči, toda njegov napad ni bil siguren. Gole so dali: za Hajduka Matošič in Drvodelič, za Naša krila pa Borovič. Pred 5000 gledalci je sodil Gazzari iz Splita.

V Šibeniku je gostovalo prvo moštvo Partizana proti domačemu društvu Šibenik. Partizan je bil mnogo boljši in je dosegel visoko zmago 7:1 (4:1).

V Zadru je gostovalo drugo moštvo Partizana in premagalo Zadarca 8:0.

V Zagrebu sta se pomerila Zagreb in Mornar iz Splita. Tekma se je končala neodločeno 1:1 (1:1). Gole sta dala Butkovič iz Zagreba in Vorgučin za Mornarja. Moštvo Zagreba je bil enakopraven nasprotnik moštva Doma Jugoslovanske vojne mornarice. Pred 2000 gledalci je sodil Jelinek iz Zagreba.

V Mariboru je gostovala zagrebška Lokomotiva, ki je igrala proti mariborskemu Braniku in zmagala z rezultatom 3:2 (1:1).

UDARNIK : MILIČNIK (L) 2:0 (1:0)

Kranj, 20. febr. Pred 1000 gledalci je bila danes odigrana prijateljska nogometna tekma med domačim Udarnikom in Miličnikom iz Ljubljane. Igra je bila razen v nekaterih trenutkih nezanimiva in ni zadovoljila gledalcev. V obeh moštvih je manjkalo strelcev in je ostalo mnogo zrelih prilik neizkoriščenih. Tekma se je končala z zmago Udarnika 2:0 (1:0). Rezultat je v glavnem realen, vendar pa bi gostje zaslužili vsaj časten gol. Sodil je Kraljič.

Gramatčikov.

SOBOTA : ŽELEZNICAR (Lj.) 1:1

Murska Sobota, 20. febr. Danes je bila odigrana nogometna tekma za pokal Nogometne zveze Slovenije med ljubljanskim Železničarjem in Soboto. Po zanimivi igri se je tekma končala neodločeno 1:1 (0:0). Tudi podaljšek dvakrat 15 minut ni spremenil rezultata. Žreb je nato odločil, da bo nadaljevala tekmovanje Sobota. Tekmo je sodil Jančič iz Maribora. Gledalcev je bilo 800.

Hartel

DRAVA : HRASTNIK 6:2 (1:0)

Ptuj, 20. febr. Dans je bila odigrana prijateljska nogometna tekma med Dravo in Hrastnikom. Ptujčani so bili že takoj v začetku v premoči, vendar pa niso znali izkoristiti številnih prilik. Šele proti koncu prvega polčasa je Selnšku uspelo doseči vodilni gol. Po odmoru so Ptujčani razliko povišali, takoj nato pa so gostje z naglim prodorom izenačili. Igra je postala nato precej surova in so v tej dobi Ptujčani dosegli še 4 gole. Gole so dali za Dravo Selinšek 3, Repič 2 in Širec 1, za Hrastnik pa Grešak in Stradar po enega. Pred 700 gledalci je sodil Herman iz Maribora.

Knafel, Ptuj.

DOM ARMIJE : SLOVAN 3:1 (2:0)

Na igrišču SSD Slovana na Kodeljevem je bila danes odigrana prijateljska nogometna tekma med domačim moštvom in Domom Armije.

Po obojestranskih akcijah, ki so se vršile v začetku prvega polčasa je moštvo Slovana prišlo v rahlo premoč, toda s svojimi akcijami ni uspelo, ker je vladal med moštvom egoizem. Stanje v prvem polčasu je bilo 2:0 za Dom Armije.

V drugem polčasu je dosodil sodnik enajstmetrovko proti Domu Armije. Žagar je precizno streljal v gol. Nasprotniki so se večkrat dobro izkazali pred domačimi vrati; njihovi napadi niso bili brez uspeha, dali so še en gol, tako da je bil končni rezultat 3:1 za Dom Armije.

Gledalcev je bilo okoli 500.

K. B.

Turnir v odbojki v Slovenjgradcu

Slovenjgradec, 20. febr. Sinoči je bil v telovadnici fizkulturnega doma okrajni pokalni turnir v odbojki, ki se ga je udeležilo poleg moštva domačega društva samo še moštvo Dravograda, dočim ostalih prijavljenih moštev ni bilo.

Zmagalo je zasluženo moštvo Slovenjgradca z rezultatom 3:1 (12:15, 15:8, 15:5, 15:9), vendar pa je imelo z izvrstno branečimi se gosti dosti opravka. V zmagovalnem moštvu se je opazilo, da ima sicer zelo dobre posameznike, da pa je povezava celotnega moštva še pomanjkljiva. Ker moštvo že delj časa redno vadi, bo verjetno do poletne sezone uspelo odpraviti to pomanjkljivost in bo v tem primeru predstavljalo resnega nasprotnika tudi najboljšim moštvom v Sloveniji.

V moštvu Dravograda se je najbolj odlikoval Poljanec, tako s tehnično igro kot z dobro plasiranimi udarci. Od domačih igralcev je bil najodličnejši Kac. Moštvo Slovenjgradca je nastopilo v naslednji postavi: Debelak Kac, Levovmik, dr. Slapar, Rozman, Vehovec.

Vahtar.

GARNIZON (RIBNICA) : BRAČIČ (KOČEVJE) 5:1

Kočevje, 20. febr. Danes je bila tukaj odigrana prijateljska nogometna tekma med domačim Bračičem in Garnizonom iz Ribnice, ki se je končala z zasluženo zmago Garnizona 5:1 (1:0). V prvem polčasu so bili domačini v premoči in so nevarno oblegali vrata Garnizona. Vendar napad ni znal realizirati ugodnih žog, kar je imelo za posledico tako visok poraz. V drugem delu igre je Bračič močno popustil, Garnizon pa je hitro in s povezano igro pridobil popolno terensko premoč in dosegel visok rezultat. Igro je oviral blaten teren. Grajati je treba nešportno obnašanje navijalcev Garnizona, ki so na surov način žalili igralce Fračiča in s tem povzročili nered na igrišču. Publike je bilo okrog 150.

Oražem Dušan

VISOKA ZMAGA BREŽISKIH KEGLJACEV

Brežice, 20. febr. Kegljači Razlaga so tekmovali s kegljači zagrebške Lokomotive ter so zmagali z visokim rezultatom 527 : 205.

Vrstovšek B.

Prvenstvo LRS v sabljanju

Celje, 20. febr. V soboto in nedeljo je bilo v Celju izvedeno sabljaško prvenstvo LR Slovenije. Ob dobrem obisku in organizaciji prireditve so bili doseženi dobri uspehi. Zmagovalci v posameznih disciplinah so:

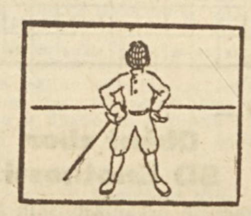

Mladinci floret: 1. Čop (Polet), 2. Grahor (Krim), 3. Retner (Polet), 4. Jug (Kladivar). **Mladinke floret:** 1. Pohleven Silva (Krim). **Članice floret:** 1. Rozina (Krim), 2. Sašek (Krim), 3. Slibar (Polet). **Člani floret:** 1. Jurko, 2. Rojc, 3. Brčič (vsi Krim). **Člani sablja:** 1. Papež (Polet), 2. Berce (Krim). **Mladinci sablja:** 1. Gregor (K), 2. Baumgartner (K), 3. Celestina (P).

Prvenstvo Kranja v namiznem tenisu

Kranj, 20. febr. Kakor vsako leto, je bilo tudi letos izvedeno prvenstvo Kranja v namiznem tenisu. Udeležba na letošnjem prvenstvu je bila pri moških, mladincih in pionirjih zadovoljiva, česar pa ne moremo trditi za ženske. Vsekakor je nastop samo dveh tekmovalk zelo porazen za mesto, katerega tekmovalke so še pred letom dni veljale za najboljše v Sloveniji. Udarnik je zato povzel potrebne ukrepe in se bo kader žensk v kratkem močno povečal. Predvsem pa je razveseljivo dejstvo, da je bilo v vseh disciplinah zabeležiti precejšen napredek od lani. Letos je bila uvedena v program tekmovanja tudi disciplina pionirjev. Z ozirom na to, da so šele pred 3 meseci začeli gojiti to panogo športa, so vsi pokazali zelo dobro igro. Vsekakor se najbolj odlikuje med njimi 13 letni Šumi, ki ima vse izglede, da se bo razvil v odličnega igralca. Med ostalimi pionirji sta pokazala največ talenta Hlebš in Kokalj. Zanimivo je, da sta se v mladinskem in moškem finalu srečala ista tekmovalca in sicer Gramatčikov in Petrovič. Tehnični rezultati so bili:

Pionirji (9 tekmovalcev): Šumi:Kokalj 2:0. — Končni vrstni red: 1. Šumi, 2. Kokalj, 3. in 4. Ferluga in Hlebš.

Ženske posamezno (2 tekmovalki): Bogataj:Humer 2:0. — Vrstni red: 1. Bogataj, 2. Humer.

Mladinci posamezno (15 tekmovalcev): Petrovič:Gramatčikov 2:1. — Vrstni red: 1. Petrovič, 2. Gramatčikov, 3. in 4. Modrijan in Hlebš.

Moški posamezno (16 tekmovalcev): Gramatčikov:Petrovič 2:0. — Vrstni red: 1. Gramatčikov, 2. Petrovič, 3. in 4. Rebolj in Jankovič.

Mešane dvojice (4 tekmovalci): Bogataj-Petrovič:Humer-Rebolj 2:0.

V splošnem v tem tekmovanju ni bilo večjih presenečenj. Četrto prvenstvo Kranja je dobro uspelo tako v pogledu organizacije kakor množičnosti in kvalitete igralcev.

Gramatčikov.

Rudar, Sobota, Proletarec in Gorica v polfinalu

Rudar, Sobota in Proletarec v polfinalu

V II. kolu zimskega nogometnega tekmovanja so bile na sporedu tri tekme, ki so se končale več ali manj s pričakovanimi izidi. Medtem ko sta bili tekmi Rudar - Odred in Proletarec - Kladivar odločeni v regularnem času, se je srečanje med Soboto in ljubljanskim Železničarjem odločilo šele z žrebom, ki je bil naklonjen moštvu iz Sobote.

Rudar : Odred 5:2 (1:2)

Na stadionu ob Tyrševi cesti je bila danes popoldne odigrana zanimiva tekma II. kola zimskega nogometnega tekmovanja med ljubljanskim Odredom in jesenskim prvakom trboveljskim Rudarjem. Tekma se je končala z zasluženo zmago Rudarja.

Igra se je začela z živahnimi obojestranskimi napadi, vendar so se igralci Odreda znali kaj kmalu osvojiti rahlo premoč, ki so jo tudi izrazili v dveh zgoditkih, in sicer po Haclerju v 12. minuti in v 26. minuti po Kržanu. Prvi uspeh so gostje zabeležili nepričakovano, kajti branilec Dekleva je dal avtogol. Odslej dalje je tekma potekala v znamenju ostrejših napadalnih akcij Rudarja.

Po odmoru se je igra še bolj razživela in postala zanimivejša. Posebno v vrstah Rudarja se je opažala vse večja homogenost in točno podajanje žog, s čimer so prekašali svojega nasprotnika. Začetne prodore Ljubljančanov je nasprotnikova obramba odločno in zanesljivo odvračala. V 15. minuti je Rudar izvedel hiter prodor; srednji napadalec gostov Koritnik, ki je danes dajal mnogo posla domači obrambi, je v soloakciji ukanil vratarja dr. Lindtnerja, ki je zaman poskušal preprečiti njegov oster strel na gol. Ta nepričakovani uspeh je navdušil precejšnje število simpatizerjev Rudarja, igralce same pa še bolj ohrabril. Pri stanju 2:2 so sledile stopnjevane napadalne akcije obeh nasprotnikov, dokler ni v 30. minuti Rudar dosegel vodilni gol, ki ga je po lepi kombinaciji ponovno dal Koritnik. Igralci Odreda niso popustili, temveč skušali prodreti z dolgimi pasovi po obeh krilih, kar pa jim zaradi učinkovite obrambe Rudarja ni uspelo. V 35. min. so gostje spet prišli do uspeha; krilec Papež je po nepotrebnem z roko zaustavil žogo in kazenski strel iz 16 metrov je branilec Butkovec neubranljivo pretvoril v gol. Že minuto kasneje pa je bil uspešen Hudarin, ki je iz daljave 16 m streljal mimo poškodovanega vratarja Lindtnerja v gol in tako postavil končni rezultat.

Zmaga Rudarja je po prikazani igri popolnoma zaslužena. Vsi igralci so posebno v drugem polčasu igrali zelo požrtvovalno in hitro ter s točnim podajanjem žog, pa tudi s pravilnim postavljanjem posameznikov v odločilnih trenutkih prijetno presenetili številne ljubitelje nogometa. V njihovih vrstah je bila zelo dobra obramba in napadalna petorica s Koritnikom in Oprešnikom na čelu.

Moštvo Odreda je nastopilo v glavnem z rezervami, kajti večina igralcev ligaškega moštva je pred dnevi odšlo v Split, kjer se pod strokovnim vodstvom pripravlja na bližnje pomladansko prvenstveno tekmovanje. S tako oslabljeno postavo ni bilo pričakovati uspešnejšega nastopa s prvakom Slovenije, kajti znano je, da je Rudar priznano moštvo, ki je že marsikateremu rutiniranemu nasprotniku dokazalo, da se vidno uvršča med kvalitetna moštva naše države.

Tekmo je pred približno 1500 gledalci dobro sodil Kos iz Ljubljane.

Odred: dr. Lindtner, Kunst, Dekleva, Novak, Lesjak, Papež, Perharič, Keržan, Pupo, Elsner, Hacler.

Rudar: Tavš, Butkovec, Klančišar, Kos, Blatnik, Vodišek, Hudarin, Kociljan, Koritnik, Sorl, Oprešnik.

Občni zbor atletov Enotnosti

Pred dnevi je bil ustanovni občni zbor atletskega kluba Enotnosti. V veliki predavalnici Gospodarske fakultete je v imenu upravnega odbora otvoril občni zbor društva podpredsednik tovariš Mejak Miran. Uvodoma je pozdravil prisotne delegate fizkulturnih organizacij, ter poudaril pomen občnega zbora za nadaljnji razvoj atletike v mladinskih vrstah. V imenu Atletske zveze Slovenije sta pozdravila prisotne tudi predsednik zveze tov. Stepišnik in v imenu biroa univerzitetnega komiteta tov. Bosković Pero, fizkulturni referent ljubljanske univerze. V delovno predsedstvo so bili izvoljeni tov. Cimperman Bogo, Mevlja Franc in Žgalin Ljubo. Po sprejetju dnevnega reda, je podal poročilo o delu sekcije sekretar. Poročilo je bilo izčrpno in je pokazalo vso razvojno pot sekcije z vsemi problemi in težkočami na katere so naleteli mladi aktivisti iz univerze, ko so v juniju 1948 začeli postavljati nove temelje društvu. V diskusiji so posamezni diskutanti kritično ocenili delo odbora in predlagali smernice za bodoče delo. Kandidacijska komisija je predložila listo odbora bodočega kluba, ki je bila v celoti sprejeta. Za predsednika kluba je bil izvoljen tov. Krevs Ive, šef kabineta predsednika vlade LRS; podpredsedniki Stajdoher Tone, poročnik Malnarič in Naprudnik Milan, za prvega sekretarja kluba pa Naprudnik Zoran.

ŠAH

SAHOVSKG DVOBOJ PTUJ - RACE

Ptuj, 20. febr. V šahovskem dvoboju za okrožno moštveno prvenstvo je moštvo Ptuja premagalo moštvo Rač z rezultatom 6:1.

Knafelj

SAH V BREŽICAH

Brežice, 20. febr. Danes je odigral tov. Mirko Sribar iz Radeč simultanko proti 29 šahistom Razlaga. 15 partij je dobil, 10 izgubil, 3 pa remiziral. Rezultat predstavlja vsekakor lep uspeh Razlaga.

Mladinsko moštvo Razlaga je odigralo šahovski dvoboj s šahisti iz Krškega. Zmagali so mladinci z rezultatom 6:4.

Vrstovšek Brane

Vzhodna stena Jalovca tretjič pozimi preplezana

Zimski alpinizem napreduje pri nas z dolgimi koraki. Borbeni alpinisti so dosegli v zasneženih stenah uspehe, ki nam dajo slutiti bodoči razvoj zimske alpinistike, ki bo nemara prej kot si mislimo dosegla višek svojega razvoja.

Hornova smer v vzhodni steni Jalovca je na najtežjih doslej izvršenih zimskih plezalnih tur v Julijskih alpah. Prvič pozimi je preplezal steno Miha Arih, sam, leta 1942. v izredno kratkem času. To je bilo edinstveno dejanje, le žal, da je Arh že dve leti kasneje padel kot partizan. Marca 1948. je Arihovo zimsko smer prvič ponovila jeseniška naveza, Krušič, Sibar, Blažej v desetih urah.

Letos 30. januarja je vstopila v steno mlada, a zelo borbena in sposobna tržiška naveza Perko - Zaletel. Stena je bila zasnežena s šipkim snegom, na mnogih krajih je plezalce oviral led. Zelo težavna je bila prečnica h kaminu v spodnji tretjini stene in kamin sam. Kamin je bil zalit s ledom in mehkim snegom, neprestano se je sesipal na plezalca z vrha kamina sneg. Alpinista sta ukrotila kamin s petimi klini. Zelo težaven je bil tudi Hornov kamin in krušljiva prečka nad kaminom v zgornjem delu stene. Izpostavljeni kamin je bil zalit z ledom, preko prečke sta se plezalca prebila le s pomočjo oprijemov, katere sta s kladivom vsekala v skalo. Vso smer sta preplezala v šestih urah in pol.

Smer je ocenjena s peto težavnostno stopnjo in tudi tržiška naveza se pridružuje mnenju jeseniških plezalcev, ki so smer prvič ponovili in so nato izjavili, da je to doslej najtežja zimska smer, katero so ti plezalci plezali pozimi.

Pričakujemo, da bo ta velik uspeh navdušil našo alpinistično mladino za še drznejše podvige in da bo Arihova zimska smer v Jalovcu letos še večkrat ponovljena.

Zdravniški pregledi športnikov in telovadcev FZS v letu 1948

V prvem letu izvajanja zdravstvene kontrole nad fizkulturniki v LRS so se športniki javljali na preglede še neredno in v manjšem številu kot je to bilo predvideno. Krivda je predvsem na samih športnikih in društvenih funkcionarjih, ki so v mnogih krajih le polagoma spoznali važnost zdravstvene kontrole za gojitev sporta, ki naj služi fizični vzgoji mladega človeka, da bo sposoben za naloge, ki ga čakajo v življenju. Objektivne ovire so bile tudi spremembe v organizaciji po II. kongresu FISAJ-a.

Od 1. januarja 1949 je po sklepu predsedstva FSZ prepovedan nastop vsakemu športniku in športnici, kakor tudi orodnim telovadcem zveznega, republiškega in I. razreda na kakršnem koli tekmovanju, ako se pred tekmo ne more izkazati z **»Zdravniškim potrdilom«**, da je bil v tekočem letu zdravniško pregledan po »Zdravstvenem kartonu« kakor predpisuje »Pravilnik zdravstvene kontrole fizkulturnikov LRS«.

Po dosedaj prispelih poročilih iz vse Slovenije je bilo tekom leta 1948 zdravniško pregledanih 3960 fizkulturnikov. Vendar niso vsi ti pregledi izvršeni po »Zdravstvenih kartonih« s predhodnim röntgenskim pregledom pljuč in srca, ker to povsod ni bilo možno, ali pa letos še niso smatrali za potrebno. Iz duplikatov »Zdravstvenih kartonov«, ki so jih društva poslala odseku za športno medicino pri Komiteju za fizkulturo in zdravniških pregledov športnikov, ki so pregledani v ambulanti za ljubljanske fizkulturnike na Celovški cesti, ki posluje redno od avgusta letos, smo izbrali **prvih 1000 »Zdravstvenih kartonov«** športnikov in športnic ter vrhunskih telovadcev in telovadkinj. Od tega 200 ženskih in 800 moških. Po športnih panogah so se širom cele Slovenije najpridneje javljali na zdravniške preglede smučarji, nato nogometaši, plavalci, telovadci, lahkoatleti itd.

Po zdravniškem pregledu po »Zdravniškem kartonu« sprejme vsak športnik ali športnica, orodni telovadec ali telovadkinja »Zdravniško potrdilo«. **To »Zdravniško potrdilo« pregledani odda tajniku društva, ki potrdilo potrdi in spravi, istočasno pa podpiše tajnik tudi v fizkulturni legitimaciji, da je bil dotičnik na zdravniškem pregledu. Pred vsako tekmo pa tajnik društva izroči vodji ekipe ali posamezniku originalna »Zdravniška potrdila«, s katerimi se mora pred pričetkom tekme isti izkazati pred sodnikom oziroma vodstvom tekme. Ni namreč važno samo ali je bil tekmovalec zdravniško pregledan, temveč je predvsem važno ali je on po mnenju zdravnika sposoben za tekmovanje in koliko je sposoben. To pa se vidi samo iz originalnega »Zdravniškega potrdila« in le to je merodajno za sodnika oziroma vodstvo tekme, da pripusti tekmovalce na start.**

Ker se pač preko noči niso mogli izvršiti zdravniški pregled vseh športnikov, smo v letu 1948 še tolerirali tekmovanja, kjer niso bili vsi pregledani, toda po 1. januarju 1949 odgovarja osebno sodnik, vodstvo tekme oziroma delegat FSZ, da nihče ne bo mogel nastopiti, ki ni te obveze za svoje zdravje preje izpolnil ter se ne more izkazati pred tekmo z »Zdravniškim potrdilom«.

To bo v novem letu 1949 nov velik korak v našem športu in telovadbi. Ne bodo se več dogajale nepotrebne nesreče in pojavljale bolezni zaradi pretiranosti tekmovalcev in seveda tudi nekaterih društvenih funkcionarjev, ki do sedaj niso hoteli upoštevati važnost zdravniških pregledov še preden je tu lahko bolezen ali nesreča.

Dosedaj so se javljali na zdravniške preglede skoraj zključno tekmovalci, ki so pokazali, da se pri nas šport in telovadba gojita na zdravih temeljih, kajti pri prvih 1000 pregledanih športnikih in telovadcih, oziroma športnicah in telovadkinjah ni bilo nobenemu zdravniško prepovedano športno udejstvovanje, oziroma splošna telesna vadba. Za športno tekmovanje pa je bilo nesposobnih 6.2%. Po spodnjih tabelah in grafičnem prikazu bo vsakomur razvidno, v kateri starostni dobi se športi najbolj resno gojijo in v katerih starostnih letnikih so naši športniki in telovadci ter športnice in telovadkinje, ki so se najprej javili na zdravniške preglede, torej predvsem tekmovalci, tudi najbolj zdravi.

V resoluciji I. povojnega kongresa slovenskih zdravnikov je poudarjeno: **»Večji poudarek se mora dati športni medicini. Ustanavlja naj se pri Medicinski fakulteti institut za športno medicino z obveznimi predavanji in kolokviji za medicince. Uvede naj se specializacija v športni medicini.«**

S tem je povedano veliko in bomo tudi na področju športne medicine lahko kmalu v tem dosegli vodilne narode. Leto 1949. nam poleg mnogih novih in obveznih nalog daje tudi trdno zaupanje v to.

Dr. Sef Alojzij

ŠPORTNICE IN TELOVADKINJE

ROJSTNO L. / ZDRAVJE	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	SKUPNO
A A									10		2	1	3	3	5	2	2	28
A	3	1	4	6	1	3	2	2		7	4	11	30	25	19	19	5	142
A B			1					1			1	1	2		3		2	11
B					1	2	2	2				1	2	3	3	2	1	19
SKUPNO	3	1	5	6	2	5	4	5	10	7	7	14	37	31	30	23	10	200
ZA ŠPORTNO UDEJSTVOVANJE																		
SPOSOBEN	3	1	5	6	2	5	3	5	10	7	7	13	36	30	30	23	10	196
OMEJ. SPOSOBEN							1					1	1	1				4
SKUPNO	3	1	5	6	2	5	4	5	10	7	7	14	37	31	30	23	10	200
ZA ŠPORTNO TEKMOVANJE																		
SPOSOBEN	3	1	3	6	1	1	1	2	9	5	7	12	28	26	22	20	9	156
OMEJ. SPOSOBEN			2		1	4	3	3	1	2		2	6	4	8	3	1	40
NESPOSOBEN													3	1				4
SKUPNO	3	1	5	6	2	5	4	5	10	7	7	14	37	31	30	23	10	200

ŠPORTNIKI IN TELOVADCI

ROJSTNO L. / ZDRAVJE	1908	1909	1911	1912	1913	1914	1915	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	SKUPNO
A A						2						2			2		10		8	13	23	15	11	6	4	96
A	4	6	4	2	4	8	2	8	3	1	10	8	5	5	8	8	6	27	30	47	84	53	53	49	11	446
A B											1					1			3	3	4	2	5		4	23
B	2	2								6			3	4	6	4	2	2	2	5	78	31	31	48	11	235
SKUPNO	6	8	4	2	4	10	2	8	3	7	11	10	8	9	16	13	18	29	43	68	189	101	100	101	30	800
ZA ŠPORTNO UDEJSTVOVANJE																										
SPOSOBEN	6	8	4	2	4	10	2	8	3	9	11	10	8	9	15	13	18	29	41	65	128	80	80	61	24	644
OMEJ. SPOSOBEN										2					1				2	3	61	21	20	40	6	156
SKUPNO	6	8	4	2	4	10	2	8	3	7	11	10	8	9	16	13	18	29	43	68	189	101	100	101	30	800
ZA ŠPORTNO TEKMOVANJE																										
SPOSOBEN	4	8	4	2	4	10	2	8	3	1	9	10	5	3	11	8	13	27	39	62	102	66	58	40	15	514
OMEJ. SPOSOBEN	2									6	2		3	6	5	5	5	2	4	6	70	28	34	41	9	228
NESPOSOBEN																					17	7	8	20	6	58
SKUPNO	6	8	4	2	4	10	2	8	3	7	11	10	8	9	16	13	18	29	43	68	189	101	100	101	30	800

ŠPORTNIKI-ŠPORTNICE IN TELOVADCI-TELOVADKE

ZDRAVJE	1908	1909	1911	1912	1913	1914	1915	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	SKUPAJ
AA						2						2			2		20		10	14	26	18	16	8	6	124
A	4	6	4	2	4	8	2	8	6	2	14	14	6	8	10	10	6	34	34	58	114	78	72	68	16	588
A B											2					2			4	4	6	2	8		6	34
B	2	2								6			4	6	8	6	2	2	2	6	80	34	34	48	12	254
SKUPAJ	6	8	4	2	4	10	2	8	6	8	16	16	10	14	20	18	28	36	50	82	226	132	130	124	40	1000
ZA ŠPORTNO UDEJSTVOVANJE																										
SPOSOBEN	6	8	4	2	4	10	2	8	6	6	16	16	10	14	18	18	28	36	48	78	164	110	110	84	34	840
OMEJ. SPOSOBEN										2					2				2	4	62	22	20	40	6	160
SKUPAJ	6	8	4	2	4	10	2	8	6	8	16	16	10	14	20	18	28	36	50	82	226	132	130	124	40	1000
ZA ŠPORTNO TEKMOVANJE																										
SPOSOBEN	4	8	4	2	4	10	2	8	6	2	12	16	6	4	12	10	22	32	46	74	130	92	80	24		670
OMEJ. SPOSOBEN	2									6	4		4	10	6	8	6	4	4	8	76	32	42	44	10	268
NESPOSOBEN																					20	8	8	20	6	62
SKUPAJ	6	8	4	2	4	10	2	8	6	8	16	16	10	14	20	18	28	36	50	82	226	132	130	124	40	1000

Dvignimo kvaliteto smučarskih tekačev do najvišje mere

Leto za letom se vrše pri nas smuške tekme, skoraj bomo lahko govorili o jugoslovanski smučarski tradiciji. Kmalu bo 20 let, odkar smo prvič startali v slalomu, od prvega starta v tekih in skokih pa je že minilo 20 let. V tem časovnem razdobju se je naše tekmovalno in turistično smučanje razmahnilo do precejšnje višine. Posebno v zadnjih treh letih opažamo napredek. Tekom teh 20 let so naši najboljši zastopali domovino z večjim ali manjšim uspehom na različnih mednarodnih tekmah. Toda s temi uspehi ne smemo v zgodovino. Trenutno se opaža velik porast števila naših tekmovalcev tudi v tekih, toda padec v kvaliteti najboljših. Porast števila nam daje upanje, da se bo dvignila tudi kvaliteta. Ostati ne smemo pri samem upanju, oglejmo si vzroke zakaj so n. pr. Švedi najboljši tekači na svetu. Na Olimpiadi v St. Moritzu sem poizkušal zvedeti točen dnevni red vadbe finskih tekačev, toda nisem uspel. Olimpijski zmagovalec v klasični kombinaciji Hasu mi je odgovarjal za silo na razna vprašanja v nemščini, kakor hitro sem ga vprašal karkoli o treningu, ni razumel nič več. O načinu vadbe ne zveš dosti od njih. Mislil sem si, lahko skrivate način vadbe, pokazati boste pa morali učinek te vadbe na tekmah, tega ne boste mogli skriti. Pri »delu« sem jih pošteno vzel na piko. Njihov korak je mehak in prožen. Kaj lahko iz tega sklepamo? Vsakdo teh hitrih tekačev ima izreden občutek za ritem, za dogajanje gibanja v teku. Tisti natančni, precizni občutek za ritem je možen le pri človeku, ki se je mnogo **ukvarjal z gimnastiko**, ki je obenem pri samem teku na smučeh v gotovem razdobju vadbe uril samo **sproščen, lahkoten korak** brez ozira na hitrost. Pri naših tekačih napravi videz sproščenega koraka Knific Jože, dočim za ostale tega ne bi mogel reči. Če odpravijo to pomanjkljivost, imajo možnost izboljšati svoje čase. Zakaj pa je boljši mehak, sproščen, lahkoten korak? — Enostavno zato, ker vsako gibanje sproščenih mišic manj utruja. Kar velja za teke v atletiki, to velja do neke mere tudi za teke na smučeh. Tekač, ki dela z rokami in nogami trdo pri teku na smučeh, napravi videz težaka, ki se muči pri delu. Prvo in osnovno pri vadbi teka na smučeh bi moralo biti urjenje sproščenega gibanja.

Drugo, kar sem opazil pri severnjakih je popolna koordinacija gibanja vsega telesa pri teku. V momentu, ko so noge izdatno odrivale v korak, so tudi roke izdatno pomagale temu koraku, obratno, kadar so noge delale slabše, so tudi roke slabše pomagale. Torej popolno vzporedje delovanja. Vse to gibanje se vrši pri teh mojstrih povezano, v nobenem pomenu ni pretiravanj. Tekača ne smemo naučiti s priganjanjem na izrazito delo z boki, na izrazito delo z rokami itd. — Imel sem vtis, ko sem gledal Švede, da se prične to mehko prožno gibanje v nogah. Kadar delajo noge intenzivno, takrat pomagajo tudi boki, roke, rame, sploh vse telo intenzivno. To bi spadalo k poglavju zunanjega videza koraka.

Predvsem se opazi, posebno pri Švedih, glavna vrlina smučarja-tekača, hitrost pri teku. Vrnimo se na primero smuškega tekača z atletom. Pri tem se spomnimo še, da v atletiki do predkratkim naši dolgoprogaši niso pomenili mnogo. V poslednjih dveh letih pa so napravili s sistematičnim urjenjem velik skok naprej. Znano je, da dolgoprogaš atlet ne vadi samo gozdni tek, znano je, da svetovni mojster Zatopek teče mnogokrat tudi po 20krat dnevno 500 metrsko stezo z vso hitrostjo, znano je tudi, da je isti mojster pretekel v nepretrganem teku 60 km. Atletika pozna torej sistematiko, gibanje in vadbo. **Vztrajnost** z gozdnim tekom, **hitrost** na 400 do 500 metrskih stezah. Težišče vadbe se polaga v današnjih časih na **hitrost**. Gozdni tek je osnova, na kateri se potem šele prične graditi tekača, ki mora imeti ne samo vztrajen, temveč predvsem hiter, da lahko zmaguje.

Oglejmo si sedaj naše smučarje dolgoprogaše. Lani so tekli n. pr. vsak dan približno 20 do 25 km. S tem so se silno utrdili v vztrajnosti. Premalo pa so vadili hitrost. Pri opazovanju Švedov sem prišel do zaključka, da vadijo na isti podlagi kakor atleti. — Silno hitrost korakov vzdrže le notranji organi, ki so te silne hitrosti navajeni. Zmerni tek na dolgo stezo naj se vadi le enkrat ali dvakrat tedensko, ves ostali čas pa naj se posveti hitrim sprintom na smučeh, ki naj ne bodo daljši od 1 kilometra.

Slavni atlet Zatopek pravi: »10 krat 500 metrov je ravnotako 5000 m, kakor 1 krat 5000 metrov, pri tem imam pa to prednost, da tečem vsakih 500 m zelo hitro, kar ne gre na vseh 5000 m. S tem si izboljšam sposobnost srca in pljuč in lahko na osnovi tega hitreje tečem 5000 m«. Isto velja ze tekača na smučeh. Če bo vadil samo dolge steze, bo napredovala hitrost teka le do gotove mere, nikdar pa ne bo tekel zelo hitro.

Poleg prožnega, sproščenega koraka in hitrosti sem opazil še nekaj pri skandinavskih tekačih. Vse strmine so tekli v največji hitrosti. To ne izdaja samo izredne vzdržljivost, to izdaja, da vadijo še posebej tek v strmino. Prišel sem do zaključka, da, kakor vadijo posebej hitrost in vztrajnost, tako vadijo še prav posebej tek v breg. Kajti ravno v breg se lahko največ pridobi, to ve vsak dober tekač. Pri tem je treba velike previdnosti. Že pri ravninskem teku trpi srce, v breg si ga pa lahko kaj kmalu pošteno pokvarimo. Zato naj se vrši vadba teka v breg zelo previdno in sistematično. Tako tempo teka kakor tudi dolžina strmine naj se postopoma povečava.

Iz teh treh komponent, sproščenost teka, hitrost teka in vzdržnost teka v breg, lahko sklepamo na rezultanto načina vadbe Nordijcev. Treba bi bilo razmišljati o tem v bodoče in napraviti poizkuse. Le tako bomo uspeli, da posežemo ponovno z uspehom v tok dogajanj na svetovnih prvenstvih.

Ciril Praček

Ali bomo Slovenci dvignili kvaliteto nogometa?

Smo v Splitu gostje trenerskega kurza. Morda bo nogometne prijatelje zanimalo kakšne vtise odnašamo slovenski igralci iz te visokokvalificirane nogometne šole, zato smo po treningu napisali teh par vrstic.

Sola nogometnih trenerjev, ki se je pred dobrimi štirimi meseci pričela v Beogradu, se je sredi januarja preselila v Split v glavnem zaradi vremenskih prilik. Učitelji v tej nogometni šoli so najmarkantnejše osebe jugoslovanskega športa (trener-instruktor Bročič, instruktor Vukotič, sodnik Lemešič itd.), kar je najzanesljivejša garancija za uspeh šole. Mi kot aktivni igralci sodelujemo samo pri najvažnejših predmetih in to pri tehniki in taktiki nogometne igre v praksi in teoriji in pri pravilih nogometne igre.

Zigon, nogometaš Odreda.

Predvsem moramo pripomniti, da nas je presenetil način treningov. V našem društvu, pa mislimo tudi drugod, se trening sestoji iz tekanja okoli igrišča, dodajanja žoge in morda še vadbe nekaterih tehničnih fines, predvsem pa še iz breznačrtnega streljanja na gol. In ti treningi trajajo po cele popoldneve.

Tu pa se treningi vršijo na nam doslej popolnoma neznan način. Prvo, kar nam je padlo v oči je to, da se vsak trening vrši po naprej določenem načrtu. Vsak dan obdelamo nekaj tehničnih fines, ki so nam razložene do potankosti. V teoretični uri so nam razložene vloge igralcev v posameznih fazah igre in možnosti odnosno ugodni momenti za uporabljanje naučenih fines. Enakomernega tekanja okoli igrišča (runde) moderen nogometni trening ne pozna več. Trening traja samo 2 uri vendar je pri intenzivnem delu ta čas popolnoma dovolj — kar sami pač najbolj občutimo. Tudi tu smo se prepričali, da vzrokov o neuspehih našega nogometa ne moremo iskati v popolnoma napačnih verzijah, da smo Slovenci manj nadarjeni za nogomet, kakor ostali jugoslovanski narodi, temveč le v tem, da Slovenci nimamo pravilne načrtne vadbe. Da bo gornje mnenje držalo je razvidno tudi iz izjave tov. Bročiča (tov. Bročič je bil trener naše državne reprezentance, nekaj časa trener albanske državne reprezentance in sedaj instruktor pri Institutu za fizkulturo v Beogradu), ki je dejal: **»Vsi, ki menijo, da Slovenci nimajo talenta za nogomet, so v veliki zmoti. Nogomet se v Sloveniji ni kvalitetno razvijal samo zaradi pomanjkanja strokovnih trenerjev. Slovenski igralci so telesno dobro razviti, njih telesna priprava je vsestranska, a to je v nogometu zelo važen pogoj. Kadar bodo Slovenci dobili pravo nogometno šolo, trdno verujem, da bi se v zelo kratkem času uvrstili med naša vodilna nogometna moštva. Slovenija naj sestavi svoje reprezentančno moštvo in tam nastavi zares strokovnega trenerja, da bi na ta način to moštvo ne samo z velikim uspehom zastopalo slovenski nogomet, temveč da bi postalo tudi žarišče za napredek nogometa v vsej Sloveniji.**

P. S.

Ponziana — Odred 0:0

Pred približno 1000 gledalci je bila včeraj popoldne odigrana na stadionu ob Tyrševi cesti prijateljska nogometna tekma med slovenskim ligašem Odredom in tržaško Ponziano. Tekma se je končala neodločeno 0:0.

Igra je bila precej živahna, posebno v drugim polčasu, ko sta oba nasprotnika diktirala hiter tempo. Igralci Odreda so bili enakovredni Tržačanom, v zadnjem delu igre pa celo v premoči. Zaradi slabega streljanja napadalne vrste, deloma pa tudi zaradi odlične obrambe trojice gostov, Ljubljančanom ni bilo mogoče uveljaviti to prednost. V vrstah domače enajstorice se je najbolj izkazal odlični Medved, ki je z lepimi odbojnimi udarci uspešno čistil v kazenskem prostoru Odreda. Dobro sta opravila svoj posel tudi branilca Rupar in levi krilec Pelicon, ki je neumorno in koristno pomagal tako obrambi kakor napadalni vrsti. Na splošno je reči, da so Ljubljančani kljub daljšemu zimskemu odmoru zadovoljili ljubitelje nogometa. Medtem ko so igralci Odreda včasih vse preveč kombinirali pred golom nasprotnika, so gostje predvajali dokaj hitro igro. V njihovih vrstah, kot rečeno, je bil najuspešnejši vratar, ki je vselej uspešno in zanesljivo posredoval. V dobro oporo sta mu bila tudi oba branilca, ki sta požrtvovalno odvračala napadalne akcije Odreda. Kratek potek:

Prvi napad je izvedel Odred. Hacler je lepo prejel žogo, ki pa jo je iz neposredne bližine streljal nepričakovano v out. Že minuto kasneje je branilec Ponziane uspešno zaustavil prostega Žigona, ko se je ta pripravil za strel. Nekaj minut kasneje je Kumar lepo preigral oba branilca, toda vratar gostov je prisebno ujel nevarno žogo. Tudi igralci Ponziane so večkrat prodrli pred gol domačinov, toda v svojih vrstah niso imeli dobrih strelcev. — Po odmoru se je igra še bolj razživela. Že takoj v začetku bi gostje prišli nepričakovano v vodstvo. Po neuspešni intervenciji vratarja dr. Lindtnerja je Pelicon v zadnjem trenutku odbil žogo izpred golove črte. V zadnjem delu tekme se je igra vse bolj razvijala v kateri je prišla do izraza premoč Odreda, ki pa kljub temu ni mogel dati gola zaradi dobre obrambe Tržačanov. Tik pred koncem so Ljubljančani izvedli več zaporednih napadalnih akcij toda obramba nasprotnika je bila vselej na mestu. — Tekmo je dobro sodil Perko iz Ljubljane.

Med tečajnicami na Krvavcu

»Križka — še kratek naporen vzpon in kmalu bom v prijazni koči na Krvavcu!«

To so bile misli, ko sem se vzpenjal proti vrhu. Tik pod vrhom so me premotila glasna povelja.

»Kolena naprej dol! — Širi pete! — Kako držiš roke!«

Začuden sem obstal pred vrsto deklet, ki so se trudile, da bi doumele osnove »pluga«. Preveč sem bil oznojen, da bi lahko še delj časa prisostvoval zanimivi uri na smučeh.

V koči sem zvedel, da so ta dekleta tečajnice Telovadne zveze Slovenije in sicer najboljše mladinke iz posameznih Telovadnih društev, katere je TZS nagradila za njih trud in delo v telovadnicah s smučarskim tečajem.

Okoli 5 ure popoldan so se vsula nasmejana dekleta v jedilnico in iz njih pomenkov sem posnel, da jim bolj leži gred in krogi kakor smučanje. Toda njih oči so žarele in izražale voljo, da se hočejo priučiti tudi tega lepega športa in se s tem vzposobiti v splošni telesni vzgoji.

Začudil sem se nad redom, ki je vladal med njimi. Dežurna tovarišica se je urno zasukala in postregla lačnim želodcem z obilno malico. Med tem ko je očistila mize so ostala dekleta izginila in že sem mislil, da jih je premagala utrujenost, toda kmalu sem uvidel svojo zmoto, ko se se vrnile preoblečene v trenerke z zvezki in svinčniki.

»Zbor!« zadoni glas dežurne.

»Mirno! — Tovariš vodja tečaja v zboru so prisotne vse tovarišice!«

Radoveden kaj bo, sem se potuhnil v temačen kot in tako bil prisoten zanimivemu predavanju o zgodovini smučanja in prve pomoči.

* * *

Kar neverjetno se zdi človeku, ko najde v gorski koči ob petrolejki tako zanimivo druščino.

V petih dneh sem doživel še mnogo zanimivih in prijetnih uric med tečajnicami. Opazil pa sem, da so se učni krožki, ki so bili na dnevnem redu po večerji proti koncu tečaja vedno bolj in bolj daljšali.

Iz pogovora z vodjo tečaja, mladim veselim fantom, ki pa je znal tudi proti pričakovanju terjati vzorno disciplino sem zvedel, da bodo zadnja dva dni tečaja dekleta polagale tudi izpite.

Dva dni so res dekleta trepetala pred obema učiteljema, ki sta strogih obrazov izpraševala o organizaciji, o mažah, o plazovih, o metodiki, o tehniki, o zlomih in kaj vem o vsem še.

Končno je prišla ura, ko sta zadnji dve dotrpeli in izpiti so bili končani.

Človek bi mislil, da bo napetost popustila, pa sem se zopet hudo zmotil.

»Kaj misliš, ali sem naredila?« je vsa trepetajoča silila Marjanca v Bredo.

»Samo srena od sreža nisem ločila,« se je izgovarjala Boža.

Kaj bi še vse človek slišal, če se ne bi pojavil vodja tečaja z veliko mapo v roki.

»Zbor! Dežurna!« je s hripavim glasom poveljeval, očividno izmučen od izpitov. Še naš dobri kuhar Janko se je primajal iz svojega brloga poln radovednosti.

Po kratkem nagovoru je razglasil rezultate in razdelil izpričevala. Težka preizkušnja — 22 ocen!

Breda je bila najboljša, izdelala je z pravdobrim uspehom. Boža in Vida sta isto tako postali vaditeljici 3. razreda. Marjanca in Jenka pa pripravnici za vaditeljici 3. razreda.

Opazil sem na obrazih ostalih, ki jim sreča ni bila mila, da je bil izpit pravičen.

Drugi dan je veselo odmeval vrisk deklet, ki so se vračale v dolino.

»Kaj pa ti tovariš? Ali ostaneš še naprej na Krvavcu?« sem se kot zadnji poslovil od vodje tečaja.

»Da! Danes pričakujem prihod 10 mladincev in ko se bodo še oni navžili svežega zraka, sonca in priučili osnove smučanja pa pridem še jaz v dolino.« Mi je smeje stisnil roko. **Opazovalec.**

IZSEL JE ŽEPNI KOLEDAR TELOVADNE ZVEZE SLOVENIJE ZA LETO 1949

Obveščamo vsa telovadna društva, OTO, vse ostale fizkulturne organizacije, množične organizacije, posameznike itd., da je izšel žepni koledar za leto 1949. Koledar vsebuje poleg važnih člankov še razne statistične in praktične podatke, državne in svetovne rekorde v raznih panogah itd.

Koledarji se naročajo pri Telovadni zvezi Slovenije — Ljubljana (Narodni dom, Bleiweisova cesta 28.) ter se dobijo le proti predhodnemu vplačilu na čekovni račun (št. ček. rač. pri Narodni banki 6-93603-8) ali pa proti osebnemu dvigu.

Z ozirom na veliko zanimanje in povpraševanje po koledarju opozarjamo vse telovadne organizacije, da pohitijo z naročili.

Občni zbor SD Enotnosti

Po zadnjih organizacijskih spremembah ima Enotnost sedem sekcij, od katerih se 6 šteje kot najmočnejši slovenski kolektivi. V okviru društva se že nahajata dva kluba: atletski in smučarski, plavalci pa tudi že snujejo svoj klub. Poleg njih sedaj Enotnost goji še košarko, odbojko, rokomet in namizni tenis. Na tak način se je število sekcij, ki jih je imela SD Enotnost, zmanjšalo na polovico. Ta ukrep se je pokazal kot zelo dober, saj je prej vsled prevelikega števila sekcij bilo delo otežkočeno. Sekcije so si med seboj dušile iniciativo a tudi sestava finančnega plana in ostalih metod dela je bila zelo otežkočena.

V društvu se sedaj nahaja od vsega članstva 75 % dijakov in študentov. Uprava je v pretekli sezoni v tesnem stiku z LMS in CK LSM organizirala vse športne prireditve, ki sta jih prirejala oba foruma. Plavalne tekme srednješolcev, atletsko prvenstvo ljubljanskih srednjih šol, republiško prvenstvo srednješolcev, košarka in odbojka lige na gimnazijah, več srečanj raznih mladinskih reprezentanc in nastopov ter končno zimske študentske igre v okviru ljubljanske univerze, vse to je z organizacijske in strokovne plati v večjem delu podprla Enotnost. Kvaliteta društva se je z ozirom na lansko sezono dvignila, kar kaže niz lepih rezultatov, plavalci, košarkaši, juniorji-atleti, smučarji itd.

Po sedmih mesecih svojega obstoja se društvo pripravlja za svoj občni zbor. Društvena uprava se dobro zaveda značaja dobro pripravljenega občnega zbora in je vsled tega že pripravljen plan dela in poročila, ki bodo podana 8. III. na zboru. Pri pripravah jemlje predvsem za smernice material biltena, ki ga izdaja FISAJ. Poleg teh nalog ima plan dela med principielnim delom kot najvažnejše sledeče: poleg povečanja omasovitve sporta na univerzi in gimnazijah bo društvo letos pričelo z prevzemanjem patronatov za razvoj sporta nad vajeniškimi domovi. S športno propagando po ljubljanskih tovarnah in podjetjih bo društvo znatno povečalo procent delavcev kot svojih članov. Ne bo pa samo ostalo v okviru Ljubljane, pač pa bo prirejenih več propagandnih nastopov po vaseh in trgih Slovenije s svojimi najboljšimi tekmovalci in na tak način populariziralo sport med širokimi množicami. Za razvoj smučarstva bo v tem smislu društvo v jeseni prevzelo patronat nad enim celim okrajem, kjer je smučarstvo šele v razvoju. S takšnim načinom dela se bo v društvu še dosti bolj razgibala politična aktivnost, razvila razredna diferenciacija in Enotnost bo prispevala poleg svoje kvalitete tudi še na drug način k napredku jugoslovanske fizkulture in izvedbi petletnega plana v sportnem območju.

M.

Fizkultura v Kočevju

Pot me je zanesla v Kočevje in stopil sem zvečer v telovadnico, kjer vadijo vsi oddelki telovadnega društva Kočevje v »Šeškovem domu«. Veseli živ-žav malih ponirjev se je razlegal po telovadnici, saj so se na koncu ure seznanjali s štafetno in drugimi igrami naši najmlajši. Bilo jih je okoli 40 do 50. Po njihovem odhodu je sledila telovadba mladincev in iz razgovorov z vodnikom sem izvedel, da jih prihaja 38 do 40 povprečno na uro, a članov je bilo 28, kajti društvo se je vneto pričelo pripravljati na svojo akademijo in to prvo po osvoboditvi. Dolgo smo se borili za telovadnico, mi govori tov. načelnik Vesel Rajko in pri tem pristopi predsednik tov ing. Greif z menoj v razgovor, ki se neumorno trudi in posveča mnogo pažnje pravilni in smotrni vzgoji kočevske mladine v kolikor imajo na razpolago starih in preizkušenih vaditeljev na čelu z načelnico Mimi Smoletovo in njenim bratom Vladom, ki je vodnik članov. Ostalim vaditeljem manjka še vsestranske in sodobne strokovne usposobljenosti, predvsem za pionirje in pionirke ter priprava ostalega kadra.

Mnogo pažnje bi bilo polagati na fizkulturno vzgojo ravno pri kmečki mladini, kajti te je dovolj na državnih posestvih po celi kočevski deželi, ki je prepuščena čisto sama sebi, ne da bi jo znal kdo pravilno napotiti v telovadnico ali pa na prosto, kjer koli se najde majhen košček jase ob gozdu. Kot sem iz vsega opažanja in razgovorov razvidel ni nobene povezave med tamkajšnjo mladino, a to med mestom in Rudnikom.

Dalje se opazi še nerazumevanje do pravilne discipline in reda v telovadnici s strani telovadcev na eni strani in ostalih organizacij na drugi strani Uprave MLO in baletna skupina SKUD Jože Seško še danes ne najdejo pravilnega odnosa do TD Kočevje, čeprav je že končno postavljeno medsebojno vprašanje uporabe doma in lastninske pravice. Želeti bi bilo, da se že enkrat odstranijo taki nedostatki in izboljšajo medsebojni odnosi s strani vseh množičnih organizacij

Velike so možnosti razvoja fizkulture na Kočevskem, in to v zimskem času, ko se lahko goji smučanje, drsanje in sankanje skratka dani so vsi pogoji, predvsem prirodni, vendar je potrebno polagati več pažnje na vsestransko vzgojo mladega kadra in kmečke mladine Letos bi lahko pristopili k izvedbi drsalnega tečaja pa je zopet pomanjkanje potrebnih rekvizitov: drsalke smuči čevlji itd

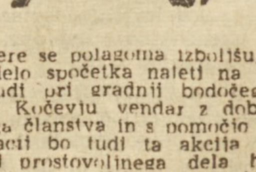

Razmere se polagoma izboljšujejo in vsako delo spočetka naleti na težave Tako tudi pri gradnji bodočega stadiona v Kočevju vendar z dobro voljo vsega članstva in s pomočjo ostalih organizacij bo tudi ta akcija uspela Na bazi prostovoljnega dela hočemo izvršiti vsa zemeljska dela a to s pomočjo članov sindikalistov moramo uspeti kajti GOESS je dodelil večjo denarno pomoč

V upanju da tim s pomočjo in razumevanjem široke javnosti in tovariški vzajemnosti uspe v čim krajšem času dokončati fizkulturni stadion ki bo za »Kočevsko« velikega in koristnega pomena sem se z radostjo poslovil ob takem zaključku.

S. E.

Velik uspeh slovenske atletike

Celjski Kladivar absolutni prvak FLRJ v atletiki

Pred dobrimi tremi tedni je izdal Atletski Savez Jugoslavije rezultate najpomembnejšega tekmovanja v atletiki, rezultate tekmovanja, ki je trajalo preko cele sezone 1948 in ki je odločilo o absolutnem moštvenem prvaku FLR Jugoslavije v atletiki. Kratek, komaj 20 vrstic obsežni članek v službenem glasilu FISAJ-a »Našem sportu« štev. 12 je osnanjal športni javnosti za slovenski šport, zlasti pa za slovensko atletiko, enega njegovih največjih uspehov — zmago Sindikalnega Športnega Društva »Kladivarja« iz Celja v tekmovanju za naslov absolutnega prvaka atletskih društev Jugoslavije v letu 1948.!

Že sam razpis tekmovanja je bil sestavljen tako, da društva, ki niso posvečala pri vzgoji svojih kadrov dovolj pozornosti delu na širino, ki je nujna osnova za dosego kvalitete, niso mogla uspešno tekmovati v tej konkurenci, kajti najvišji naslov je bil dodeljen onemu moštvu, ki je na vseh atletskih tekmovanjih tekom leta 1948 doseglo največje število točk po naslednjem ključu:

Ekipno moško sen. prvenstvo	200	točk
Ekipno žensko sen. prvenstvo	160	»
Ekipno moško jun. prvenstvo	140	»
Ekipno žensko jun. prvenstvo	100	»
Poedino moško sen. prvenstvo	160	»
Poedino žensko sen. prvenstvo	120	»
Poedino moško jun. prvenstvo	100	»
Poedino žensko jun. prvenstvo	80	»
Masovni kup	150	»
Absolutni zmagovalec krosa	160	»
Tablica pedesetorice moških	180	»
Tablica pedesetorice žensk	140	»
Partizanski marš	60	»
Deseteroboj	40	»
Peteroboj	30	»

Ostala mesta izza prvega so društvom prinesla procentualno toliko točk manj, kolikor točk manj so ta dosegla od prvega v dotičnem tekmovanju.

Madveževa je 3. v disku v FLRJ

Na podlagi doseženih uspehov v zgoraj naštetih tekmovanjih je Atletski Savez Jugoslavije izdal oficielni rezultat tekmovanja ter s tem tudi listo najboljših atletskih društev FLR Jugoslavije, ki nazorno kaže vrednost in izenačenost njihovih osnovnih ekip, to je seniorske moške in ženske ter juniorske moške in ženske, v vseh panogah atletike. V konkurenci 36 društev naše domovine je vrstni red najboljših desetih društev:

1. SSD Kladivar, Celje	1161,4	točk
2. Spartak, Subotica,	983,8	»
3. Mladost, Zagreb,	948,9	»
4. Zagreb, Zagreb,	895,0	»
5. Crvena zvezda, Beograd,	806,9	»
6. Partizan, CDJA,	672,8	»
7. Dinamo, Zagreb,	625,6	»
8. Enotnost, Ljubljana,	482,2	»
9. Sloboda, Karlovac,	469,0	»
10. Dinamo, Pančevo,	441,1	»

Visoko kvaliteto osnovnih ekip zmagovalca tekmovanja celjskega »Kladivarja« potrjuje tudi prepričljiva zmaga nad ostalimi konkurenti tega tekmovanja, saj je »Kladivar« dosegel od 1.800 dosegljivih točk 1.161,4 točke ali 64,5 %, dočim je drugoplasirani Spartak dosegel 54,5 %, tretjeplasirana Mladost 52,5 %, ostala društva pa pod 50 %, na primer Partizan 37,4 % ter deseti Dinamo iz Pančeva komaj 24,5 odstotka od vseh možnih dosegljivih točk. Vse to znova potrjuje, da par odličnih posameznikov nekega društva še ne predstavlja kvalitete celega društva v atletiki.

Težka in strma je bila pot, katero je moral prehoditi kolektiv društva, preden si je osvojil ta naslov. Tri leta trdega dela pri utrjevanju organizacijskih oblik društvene atletske sekcije in prav toliko let treninga dan za dnem, pozimi v telovadnici, spomladi in jeseni v parku ter poleti na vežbališču je šele v začetku leta 1949 prineslo visoko priznanje atletskemu kolektivu, h kateremu so po svojih močeh doprinašali prav vsi, od rekorderja preko amaterjev-trenerjev pa do začetnika.

Celje ima že izza predvojnih časov v atletiki gotovo tradicijo. Toda vojna vihra je prekinila razvoj, ki je kazal znake da bo vzgajal le peščico rekorderjev, dočim so tako ostale množice mladine in delavstva brez pravega stika z atletiko ter so bile na ta način skoraj prisiljene da so se zanimale zanjo le pasivno — kot gledalci. Od prej tako bleščečih celjskih atletskih zvezd v predaprilski Jugoslaviji so se nekateri odzvali klicu ljudstva in večina se ni vrnila, drugi pa so zašli v tabor sovražnikov ljudstva in postali okupatorjevi hlapci.

Novi ljudski fizkulturni pokret v svobodi je naletel na vseh fizkulturnih popriščih na velike težave, kajti le redki so ostali tisti, ki so s svojim znanjem lahko postali naši mladini vzor in ji služili kot vodniki. Tak pereč položaj je vladal tudi v Celju na atletskem polju, saj po osvoboditvi lahko zaznamujemo v letu 1945 le 16 atletov in atletinj ter enega vaditelja-amaterja! Toda že v drugem letu svobode sta obe takratni fizkulturni društvi »Celje« in »Olimp« s posebno pozornostjo začeli vzgajati svoj atletski kader, saj direktive novega, ljudskega fizkulturnega pokreta mlade iz ruševin in krvi vstale Titove Jugoslavije in opomini iz preteklosti so bile mogočne točke, na katere se je dalo uspešno graditi temelje bodočim množičnim kadrom. Toda zaradi togih organizacijski oblik obeh društev, ki jih je preraščal čas ter nezdravi pojavi klubaštva na obeh straneh, niso bile izkoriščene vse možnosti kvantitetnega in kvalitetnega dviga kadra, kot bi bilo to mogoče spričo pogojev, ki jih je narekovala nova družbena stvarnost v mladi Jugoslaviji. Šele fuzija obeh celjskih fizkulturnih društev »Celja« in »Olimpa« je v novo osnovanem Poverjeništvu za atletiko pri SSD Kladivarju dala prave organizacijske oblike za rezmah atletike. o čemer najbolj nazorno pričajo statistični podatki kot primerjava med predvojnim stanjem aktivnih atletov v Celju ter povojnim po letih in organizacijskih oblikah.

	1940 S. K. Celje	1945 Olimp in Celje	1946 Olimp in Celje	1947 Kladivar	1948 Kladivar
moški	48	11	54	95	134
ženske	0	5	35	59	79
skupaj	48	16	89	154	213

Društveni plan kadra, za katerega je bilo plansko izhodišče dejansko stanje leta 1947 ni bil v letu 1948 samo realiziran, marveč celo presežen, saj je bilo doseženo povečanje aktivnih članov, torej takih, ki so vsaj petkrat v sezoni sistematično urili, za 59 članov napram letu 1947, dočim je bil plan v absolutnem presežen za 19 aktivnih atletov, ali za 10-9 %.

Čestokrat čujemo, da slovenska atletika še ni dosegla predvojne ravni. Da, če primerjamo listo predvojnih slovenskih rekordov in najboljših rezultatov v LR Sloveniji po osvoboditvi, bi nas ta primerjava lahko dovedla do zmotnega prepričanja, ki bi potrjevalo sprednjo trditev. Toda temu ni tako Kakor nekaj odličnih posameznikov še ne predstavlja kvalitete društva v atletiki, tako more še manj nekaj posameznikov predstavljati kvaliteto atletike nekega naroda. Zato so za primerjavo v takih slučajih edini pravi pokazatelji povprečki vsaj desetorice tekmovalcev v gotovi panogi. Če pa na ta način primerjamo predvojno stanje slovenske atletike s stanjem v letu 1948, vidimo, da se atletika v nobenem predvojnem letu ne more primerjati s stanjem v letu 1948 z izjemo v nekaj panogah, dočim primerjava ženske atletike sploh ni mogoča! Analogno trdimo tako o atletiki v Celju.

Celjska atletika je bila po letu 1938 v dekadenci, kajti štirje stebri, ki so jo predstavljali, so doslužili svojo formo. novo osnovana atletska sekcija SK Celja pa je nujno plula v vodah vseh tedanjih športnih klubov: iz nekaterih nadarjenih posameznikov je v najkrajšem času hotela vzgojiti rekorderje, pri tem je pa pozabila na vzgojo mase. Kakšen ogromen razmah v kvaliteti je storila celjska atletika v primeru s predvojnim stanjem, nam najlepše kaže statistična tabela povprečka petorice v vsaki panogi. Primerjava je mogoča samo pri panogah, kjer je nastopilo pet atletov, in še to samo pri moških, kajti predvojno se ženska atletika ni gojila, razen nekaj bežnih poskusov klerikalne SK Jugoslavije v letu 1936, ki pa je morala zaradi očuvanja »morale« kmalu prekiniti z urjenjem.

povpreček petorice

MOSKI	1940 S. K. Celje	1946 Olimp in Celje	1947 Kladivar	1948 Kladivar
100 m	11,9	11,9	11,4	11,5
200 m	24,6	25,9	23,3	23,7
400 m	55,3	58,8	53,3	52,4
800 m	2:03,1	2:09,9	2:04,1	2:01,3
1500 m	5:07,4	4:28,2	4:20,5	4:14,5
5000 m	17:16,2	17:38,9	17:08,5	16:48,2
10000 m	—	36:01,0	35:21,9	35:14,3
110 m z.	19,5	19,5	18,9	18,3
400 m z.	—	64,1	63,5	60,8
4×100 m	47,5	47,5	45,1	45,0
višina	154	157	162	164
daljina	5,82	5,86	6,09	6,34
troskok	10,26	11,19	12,12	12,48
palica	—	2,48	2,61	2,86
krogla	10,91	10,83	10,94	11,56
disk	32,42	35,25	36,12	37,58
kopje	38,15	37,77	38,44	43,92
kladivo	31,73	25,42	26,77	24,47

Že samo ta primerjalna tabela nam nazorno kaže dvig atletike po osvoboditvi v kvalitetnem oziru, saj je predvojna kvaliteta domala dosežena v drugem letu po osvoboditvi. Le v metu kladiva še v letu 1948 ni dosežena predvojna raven ter se v tem kaže premala pozornost vodstva do razvoja te panoge. Toda kvalitetni dvig posameznih atletskih panog po osvoboditvi je še bolj očiten, čim bolj na široko obravnavamo kvalitetno in kvantiteno stanje katere koli atletske panoge pred vojno v primerjavi z leti po osvoboditvi. Tako na primer je povpreček tridesetorice pri teku na 100 m v letu 1948 boljši od rezultata tretje plasiranega v isti panogi v letu 1940, povpreček petorice pri teku na 1.500 m je v letu 1948 boljši od rezultata prvoplasiranega v letu 1940, povpreček dvajsetorice pri skoku v daljino je v letu 1948 boljši od rezultata prvoplasiranega v letu 1940. 1946 in 1947. Če pa imamo v vidu, da je v letu 1940 nastopilo v teku na 100 m 12 tekmovalcev, dočim jih je v letu 1948 v isti panogi nastopilo 58, to je 10 več kot je bilo v letu 1940 vseh organiziranih atletov v Celju, tedaj nam ta navedena dejstva pričajo o ogromnem kvantitetnem in kvalitetnem razmahu atletike po osvoboditvi, ki se odraža v organiziranem delu SSD Kladivarja v pogojih, ki jih nudi za razmah fizkulture nov družbeni red v naši domovini.

Primerjava o dvigu ženske atletike v povojnih letih napram stanjem pred vojno ni mogoča, prav tako ne moremo primerjati povprečkov v letih 1946. 1947 in 1948 z letom 1945, kajti ne samo da v nobeni panogi ni nastopilo pet tekmovalk, marveč v gotovih panogah ni nastopila niti ena. Zato se omejujemo pri tej primerjavi samo na zadnja tri leta ter je tako slika naslednja:

povpreček petorice

ŽENSKE	1946 Celje in Olimp	1947 Kladivar	1948 Kladivar
60 m	8,3	8,3	8,3
100 m	13,6	13,4	13,5
200 m	29,5	29,0	28,5
800 m	2:42,4	2:36,9	2:30,0
80 m z.	14,4	13,9	13,8
4×100 m	54,1	52,8	52,8
krogla	9,17	9,41	10,09
disk	21,52	28,36	29,32
kopje	26,42	30.63	30,89
daljina	4,75	4,87	4,94
višina	134	136	139

Tudi dvig ženske atletike postane še očitejši, če ga analiziramo po doseženi kvaliteti s stališča množičnosti. V tem primeru vidimo, da je povpreček desetorice tekmovalk pri teku na 100 m enak rezultatu najboljše tekmovalke v letu 1945, da je povpreček desetorice tekmovalk pri teku na 200 m boljši od rezultata prve v isti panogi v letu 1945 in boljši od tretje v letu 1946, da je povpreček dvajsetorice pri skoku v daljino boljši od rezultata prve v tej panogi v letu 1945, da je povpreček dvajsetorice pri skoku v višino v letu 1948 boljši od rezultata pete v isti panogi leta 1946 itd.

Ta velik kvantitativni in kvalitativni razmah moške in ženske atletike v vrstah SSD Kladivarja je imel iz leta v leto za posledice vedno krepkejše zasidranje društvenih pozicij v vrstah vodilnih atletskih društev naše domovine. Dočim so atleti in atletinje obeh takratnih celjskih društev v letu 1946 osvojili na državnem prvenstvu eno prvo in dve drugi mesti, si je novo ustanovljeno društvo SSD Kladivar v letu 1947 priborilo pet državnih prvenstev in štiri druga mesta, v letu 1948 pa devet državnih in enaindvajset republiških prvenstev in — naslov absolutnega prvaka FLR Jugoslavije! V državni reprezentanci je sodelovalo v letu 1948 16 društvenih atletov in atletinj v republiški pa 22, dočim so društveni člani v istem letu dosegli en jugoslovanski, 19 republiških rekordov ter dva najboljša rezultata po osvoboditvi v Jugoslaviji!

Do teh uspehov je Poverjeništvo za atletiko SSD Kladivarja privedla njegova notranja organizacija, kolektivna zavest članstva ter tesna povezava med vodstvom poverjeništva in članstvom. Na sestankih vsega članstva, ki so se vršili najmanj dvakrat mesečno, ter so se obravnavali vsi tekoči problemi, analizirali so se treningi in prireditve, obravnavali so se tehnični problemi atletike in v primerni obliki se je članstvu nudila idejno politična vzgoja; takih sestankov je bilo v preteklem letu 1948 enaintrideset.

Pouk v tehniki atletike so po navodilih zveznega trenerja nudili članstvu štirje društveni trenerji-amaterji na treningih z individualno podlago. Takih treningov je bilo v pretekli sezoni 178 s skupnim številom opravljenih vadbenih ur 5.786 ter s povprečno udeležbo 32 vadečih na treningu, pri čemer smatramo za vadbeno uro čas, ki ga je prebil vadeči na treningu, ne glede na kronološko obdobje ene ure.

Težave, s katerimi se je poverjeništvo za atletiko moralo boriti, že od svojega obstoja, od katerih zlasti navajamo finančne, saj ni bil redek primer, da so dan pred važnim nastopom izven Celja atleti med seboj zbirali denar za potovanje, nadalje pomanjkanje rekvizitov ter pomanjkanje vadbenih prostorov so še stopnjevale kolektivno zavest članstva, za kar nam najlepše služi primer opustitve Kidričevega stadiona in organizacija medsebojne pomoči atletom. Z nenadno opustitvijo Kidričevega stadiona, ki je veljal za enega najboljših na Balkanu, je poverjeništvo za atletiko s svojimi 213 člani ostalo brez vadbenih prostorov. Malodušje, ki je v prvem trenutku prevzelo vodstvo in atlete, se je kmalu spremenilo v silen zagon in v 11 dneh se je z delovnim elanom članstva spremenila zapuščena Glazija v 1.049 prostovoljnih delovnih urah v moderen stadion, in to štiri dni pred prihodom češkoslovaškega državnega atletskega prvaka SK Přerova, katerega so društvene atletinje v dvoboju premagale ter tako ogromno doprinesle k afirmaciji naše atletike v inozemskih krogih.

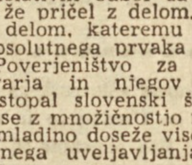

Toda omeniti je treba tudi pomanjkljivosti in napake v delu Poaverjeništva za atletiko SSD Kladivarja, pred vsem vse premajhno delavnost v ideološki vzgoji svojega članstva, nadalje premajhna aktivnost v tekmovanju za fizkulturno značko, saj je 83 osvojenih značk vse premalo za tako visoko razvito delavnost, zlasti pa, skoraj bi dejali, indiferentni odnos do zdravstvene službe ter vse premajhno povezavo društva z množičnimi organizacijami ter zlasti z mladino.

Množičnost, dvig kvalitete in ideološko vzgojno delo med članstvom so osnovne točke, ki si jih v svojem planu dela postavlja za leto 1949 Poverjeništvo za atletiko SSD Kladivarja kot prioritetne. Za izvedbo teh nalog pa sedanja organizacijska oblika ni več primerna in članstvo se je na zadnjem sestanku odločilo, da se ustanovi atletski klub v okviru SSD Kladivarja, kar je letna skupščina društva tudi potrdila. Iniciativni odbor za njegovo pripravo je že pričel z delom.

S svojim delom, kateremu nagrada je naslov absolutnega prvaka FLR Jugoslavije, Poverjeništvo za atletiko SSD Kladivarja in njegov kolektiv dostojno zastopal slovenski šport ter dokazal, da se z množičnostjo med sindikalisti in mladino doseže visoka kvaliteta športnega uveljavljanja delovnega človeka.

Reharjeva (3. na 100 m — 13,1 in 2. v metu bombe 46.69 m); **Ferluga** (2. na 400 m zapreke 56,9); **Knezova** (1. v skoku v višino 1.48 m)

Tečaj za vodnike vaških društev

Telovadna zveza Slovenije razpisuje tečaj za moške vodnike vaških društev. Tečaj se prične v ponedeljek, 7. marca 1949 ter traja do vključno 21. marca 1949. Tečaj bo prirejen posebno za tista podeželska društva, ki nimajo telovadnic in glavnega orodja.

Vsak okraj mora poslati na tečaj po dva dobra mladinca, ki imata veselje do fizkulture. Posebno velja to za okraje Ilirska Bistrica, Črnomelj, Kočevje, Trebnje, Novo mesto, Grosuplje, Murska Sobota, Dolnja Lendava in Idrija, ki ki imajo malo vaditeljskega kadra.

Vsak tečajnik mora prinesti s seboj popolno telovadno opremo, živilsko nakaznico in beležnico s svinčnikom. Stroške za vožnjo nosijo OTO oz. društva, stroške prehrane in prenočišča pa TZS.

Tečaj se prične 7. marca t. l. ob 8. uri v narodnem domu (Bleiweisova cesta 28). Prijave je treba poslati na TZS najkasneje do 1. marca 1949.

Telovadna zveza Slovenije.

OPOZORILO

Opozarjamo vsa telovadna društva, da so obvezne proste vaje za vse kategorije in razrede za leto 1949 iste kakor so bile za leto 1948 in naj jih društva poiščejo v brošurah, ki so izšle lani za tekme v vajah na orodju.

Proste vaje TZJ za leto 1949

ŽIG FRANJO
prevedel BURJA STANKO

PROSTE VAJE

za člane za leto 1949, katere je predpisal G. S. J. kot obvezne vaje za letošnje telovadne nastope.

Telovadci so v troredu in v tesnem razstopu, srednji stoji na znački. Devetorica telovadcev tvori celoto.

Takt 4/4

I. sestava.

I. 1 Bosna: skozi predročenje vzročiti, dlani not, pogled gor in spojeno
2 zove: zasuk trupa v levo — odročiti dlani gor, pogled na levo roko (trup in lehti v eni črti, ter smere pravokotno na sprednjo stran telovadišča)
3 odsuk — vzročiti, dlani not, pogled gor in spojeno (Vzročiti pred odsukom)
4 skozi predročenje zaročiti, dlani not — pogled naprej in spojeno.
II. 1 Omla-: predročiti, dlani not in spojeno
2 dince: počep — predklon zmerno — zaročiti dlani not in spojeno
3 omla-: vzklon vzravnava, vzpon spetno — skozi priročenje in predročenje vzročiti, dlani not, pogled gor in spojeno
4 dince: spon — skozi predročenje zaročiti dlani not in spojeno.
III. 1—4 = I. 1—4, toda v nasprotno stran. Besedilo isto
IV. 1—4 = II. 1—4 Besedilo: omladinke, omladinke.
V. 1 radni-: stoja izstopno naprej z desno — predročiti, dlani not
2 ke bez: s pol obratom v levo na prstih desne stoja odnožno z levo — odročiti, leva skozi priročenje, dlani dol (gib lehti po obratu) in spojeno
3 bro-: pol obrata v levo in s prenosom teže telesa na levo v svojo zanožno z desno — predročiti, desno skozi priročenje, dlani not in spojeno
4 ja: s prisunom desne stoja spetno — zaročiti, dlani not.
VI.—X. = I.—V. Besedilo: Svi če poči, svi če poči, svi če doči. svi če doči, svi če poči, svi če poči, svi če doči, svi če doči republiko moja
XI. 1 Repu-: predročiti, dlani dol in spojeno
2 bliko: skrčiti zaročno, podleht spod, dlani dol
3 mo-: vzpon na desni — zanožiti levo — suniti v stran gor (desna leht pred levo sosednjega telovadca) pogled gor
4 ja na: spon in prinožiti levo — priročiti in spojeno.
XII. 1 pru-: stoja izstopno naprej z desno — desno predročiti gor ven, levo odročiti (na rami soseda) dlani dol in spojeno
2 gu na: stoja izstopno naprej z levo — z lehtmi drža
3 pru-: stoja izstopno naprej z desno — z lehtmi drsa
4 gu hej: s prisunom leve stoja spetno — priročiti in spojeno (s tremi koraki se vsi pomaknejo za eno značko naprej).
XIII. 1 dnžn-: izpad z desno naprej — predklon zmerno, trup in noga v ravni črti — predročiti ven (radi predklona smere lehti poševno na tla) in spojeno
2 mo bri-: vzklon — nogama in lehtmi drža (radi vzklona so lehti vodoravne) in spojeno
3 ga-: z odrivom desne vzravnava. — prednožiti desno odročiti gor (s poudarkom) dlani naprej
4 de iz: prinožiti desno — skozi predročenje ven priročiti.
XIV. 1 sva-: zasuk v levo — predročiti gor, dlani not (po zasuku)
2 koga: odsuk — priročiti (pred odsukom)
3 se-: zasuk v desno — predročiti gor, dlani dol
4 la iz: odsuk — priročiti.
XV. 1 sva-: predročiti dol ven, dlani dol in spojeno
2 koga: predročiti ven in spojeno
3 gra-: zanožiti levo — odročiti gor (s poudarkom) dlani naprej
4 da na: prinožiti levo — priročiti.
XVI. 1 pru-: stoja izstopno naprej z desno — levo odročiti (na rami soseda), desno predročiti gor ven in spojeno
2 -„-: priročiti in spojeno
in gu na: začeti naslednji gib
3 pru-: s celim obratom v levo in prenosom teže telesa na levo stoja zanožno z desno in spojeno desno odročiti (roka na rami soseda) dlan dol
šti- -„-: priročiti in spojeno
ri gu hej: začeti naslednji gib.
XVII. 1 diži-: stoja izstopno naprej z desno in spojeno
2 mo bri-: stoja izstopno naprej z levo in spojeno
3 ga-: stoja izstopno naprej z desno in spojeno
4 de na: s prisunom leve stoja spetno z lehtmi gibljamo naravno kakor pri hoji.
XVIII. = XVI. besedilo isto.
XIX. 1 diži-: korak z desno na mestu
2 mo bri-: korak z levo na mestu
3 ga-: korak z desno na mestu
4 -„-: korak z levo na mestu z lehtmi gibljemo naravno, kakor pri hoji.
XX. 1 -„-: korak z desno na mestu
2 -„-: korak z levo na mestu
3 de: izpad z desno naprej ven — desno predročiti gor ven, dlan not, levo odročiti (na rami soseda) dlani dol, pesti, pogled na desno
4 drža.
XXI. 1—2 drža
3 vzravnava — prednožiti desno ven — z lehtmi drža, pesti odpreti
4 prinožiti desno — priročiti in spojeno
XXII. 1 desnokrilni t. j. prvi telovadec: s pol obratom v desno stoja izstopno naprej z desno in spojeno
2 stoja izstopno z levo naprej
3 stoja izstopno z desno naprej na značko in spojeno pol obrata v levo v stojo odnožno z levo — odročiai dlani dol (po obratu) in spojeno
4 s prisunom leve stoja spetno — zaročiti z lehtmi gibljemo naravno, kakor pri hoji, levokrilni t. j. tretji telovadec dela v nasprotno stran, srednji telovadec koraka na mestu brez obratov in s tem pridejo telovadci v prosti razstop, vsak na svojo značko

Vaja se še enkrat ponov v prostem razstopu od 1.—XXI.

XXII. 1 odročt gor, dlan naprej
2 drža
3 priročiti
4 drža

S. Vučkovič, prevedla Jelica Vazzaz:

PROSTE VAJE ČLANIC

za okrajne nastope v letu 1949

Vaja je sestavljena iz 7 delov in se zaključi s kolom »Kozara«. Vsi deli tvorijo celoto in se izvajajo brez prekinitve.

Glasbena spremljava se ponavlja 2 krat.

Nastop: peterored, razstop v globino za eno značko. Telovadbe so odštete od desne proti levi na prvo, drugo, tretjo, četrto in peto telovadko in na prvi in drugi peterored. Vaje lahko izvaja najmanj 10 telovadk. Prva, tretja in peta telovdka stoje na znački, druga in četrta telovadka med značkama. Telovadke se drže za roke v odročenju dol, krajnice roki prosto na boku.

Za pasom z leve strani imajo telovadke pripete rdeče rutice.

I. del.

Temeljna postava: stoja spetno

I. 1. Stoja izstopno z desno — z lehtmi drža,
2. stoja izstopno z levo pred desno — z lehtmi drža,
3. stoja izstopno z desno v desno — z lehtmi drža,
4. stoja prednožno z levo not — z lehtmi drža (telovadke se pomaknejo za eno značko v desno)
II.=I. v nasprotno stran
III. 1. prinožiti desno (spustiti roke) — zročiti, dlani not,
2. predročiti, dlani not
3. vzročiti, dlani not,
4. odročiti gor, dlani not,
IV. 1. odročno skrčiti, podleht pred prsmi, dlani dol,
2. predročiti ven, dlani dol,
3. priročiti,
4. drža
V. 1.—2. z dvemi koraki (začne leva) pol obrata v levo — leva roka v bok, desna prime za rutico in vzročiti uločeno, dlan dol (rutica se drži za vogal) — na vsakem koraku zamahnemo z rutico in spojeno,
3.—4. z dvemi koraki pol obrata v levo (s čelom nazaj) — nadaljevati z mahanjem in spojeno
VI. 1.—2. z dvem ikoraki pol obrata v levo — z rokami in rutico kot v V. taktu in spojeno,
3.—4. z dvemi koraki pol obrata v levo (s čelom naprej) v stojo spetno — z roko in rutico kot v V. taktu
VII. 1.—4. s štirimi prisunskimi koraki v desno se telovadke pomaknejo za eno značko v desno — odročiti, dlani dol položiti roki na ramena telovadk — rutica v desni roki
VIII. 1.—4. s štirimi prisunskimi koraki v desno se telovadke pomaknejo še za 1 značko v desno (prva, tretja in peta telovadka so na znački) — z lehtmi drža
IX.=V.
X.=VI.
XI.=VII.
XII.=VIII. s spremembo v VII. in VIII. taktu: prva telovadka dela korake na mestu, a ostale se pomikajo v levo, ko pride druga telovadka do svoje značke ostane na njej in nadaljuje korake na mestu in tako po vrsti — z lehtmi drža, tiste; ki pridejo na mesto zadrže roke v odročenju, a ostale imajo pri pomikanju lehti na ramenih sotelovadk. Na zadnjo dobo stoje spetno — priročiti.

Bogner Josip, prevedel Burja Stanko:

PROSTE VAJE

za mladince za leto 1949, katere je predpisal G. S. J. in se mora z njimi nastopiti na vseh letošnjih telovadnih nastopih.

Telovadci stoje v tesnem razstopu v koloni dvojnih redov ter so prešteti od desne proti levi (v smeri kolone) na 1., 2., 3., 4. telovadce.

Takt je 4/4. Gslasbeni uvod 4 takte.

I. sestava.

I. 1. vzpon spetno — predročiti gor na levo. dlani dol
2. spon — priročiti
3.—4. = 1.—2., toda v nasprotno stran
II. 1. predročiti, dlani dol in spojeno
2. skrčiti zaročno, dlani dol in spojeno
3. suniti gor, dlani naprej in spojeno
4. skozi predročenje zaročiti, dlani nazaj
III. 1. zib počepno — predročiti, dlani dol in spojeno
2. zib počepno — zaročiti, dlani nazaj in spojeno
3.—4. = 1.—2.
IV. 1. ziboma predklon — predročiti, dlani nazaj
2. zib v predklonu
3. vzklon — priročiti
4. pol obrata v levo — odnožiti desno odročiti (po obratu) dlani naprej
V. 1. ziboma izpad v stran z desno in odklon v levo — odročno upogniti, podleht zgor, roki sklenjene na vratu
2. zib v izpadu in odklonu
3.—4. = 1.—2. toda z odgibom v levo
VI. 1. vzklon, vzravnava in s prisunom desne stoja spetno — prožiti v stran, dlani naprej in spojeno
2. pol obrata v desno — zanožiti levo — z zasukom dlani dol vzročiti dlani naprej (z levo skozi priročenje in predročenje) in spojeno
3. prinožiti levo — skozi predročenje priročiti
4. pol obrata v desno — odnožiti levo — odročiti (po obratu) dlani naprej
VII. 1.—4. = V. 1.—4., toda v nasprotno stran
VIII. 1.—3. = VI. 1.—3., toda v nasprotno stran
4. drža
IX. 1. vzpora čepno snožno in spojeno
2. vzpora ležno za rokama
3. sklek ležno za rokama, zanožiti levo
4. vzpora ležno za rokama — prinožiti levo
X. 1.—2. = IX. 3.—4., toda z nasprotno nogo
3. vzpora čepno
4. vzravnava — priročiti
XI. 1.—4. s štirimi tekovnimi koraki zavoj v levo za 90°. Četrti telovadec teče na mestu. (1. korak z levo, 2. korak z desno, 3. stoja izstopno z levo naprej (4. in 1. telovadec na značkah) 4. s prisunom desne stoja spetno — zaročiti, dlani nazaj
XII. 1. ziboma vzpora zanožno z levo
2. zib v vzpori čepno
XIII. 1. vzpora čepno snožno
2. vzravnava ziboma predklon — predročiti, dlani nazaj
3. zib v predklonu — zaročiti, dlani gor
4. vzklon — skozi priročenje in predročenje vzročiti, dlani naprej
XIV. 1. prednožiti levo — predročiti dlani dol
2. prinožiti levo — vzročiti, dlani naprej
3.—4. = 1.—2., toda z nasprotno nogo
XV. 1. zasuk trupa v levo — odročiti dlani dol
2. odsuk, priročiti
3.—4. = 1.—2., toda v nasprotno stran
XVI. 1.—4. = XI. 1.—4., toda na 4. dobo priročiti
XVII.—XXXII. = 1.—XVI. telovadci so obrnjeni kakor v začetku vaje.

V. Rakič, prevedla Jelica Vazzaz:

PROSTE VAJE MLADINK

za okrajne nastope v letu 1949

Telovadke nastopajo v koloni po 8 med tremi značkami, krajnice so na značkah. Med kolonami je 5 prostih značk. Telovadke so odštete od desnega krila proti levemu krilu na 1, 2, 3, 4, 4, 3, 2, 1.

Na prvi znak glasbe odročiti dol za telesom in se medsebojno prijeti za roke za hrbtom, krajnice t. j. prve, prosto roko (telovadka na desnem krilu desno roko, telovadka na levem krilu levo roko) skrčiti odročno dol, podleht na križu, prijeti se za kolo.

Predigra 4 2/4 takte drža.

UVOD

Takt 2/4.

I. 1. vzpon spetno
2. spon
II.—IV.=I.
V. 1. korak z desno v desno
2. korak z levo za desno
VI. 1. korak z desno v desno
2. prednožiti nizko levo not
VII.—VIII.=V.—VI. v nasprotno stran
IX.—XVI.=V.—VIII., toda koraki bolj živi in pri prednoženju not poskoki
XVII.—XXVIII. = IX.—XVI., toda zelo živo in veselo
XXIX. 1. korak z desno naprej
2. dokorak z levo
XXX. 1. korak z desno naprej
2. poskok na desni, pokrčiti prednožno levo (nizko)
XXXI.—XXXII.=XXIX.—XXX. v nasprotno stran t. j. korak z levo naprej itd.
XXXIII.—XXXVI.=XXIX.—XXX.
V XXIX.—XXXVI. taktu preidejo telovadke v vrste z bokom k glavni tribuni. Na 1. v XXIX. taktu se četrte spuste in prosto roko skrčijo odročno dol, podleht na križu in primejo prosto roko tretje telovadke. Desna četvorica z levim krilom, leva četvorica z desnim krilom naprej. Na koncu pridejo četrte na značke, a ostale med značke in zopet spojijo vrste v eno kolo. Vsi koraki se izvajajo živo in veselo. Sedaj so telovadke obrnjene z bokom k glavni tribuni in desne četvorice z levim bokom, leve četvorice z desnim bokom
XXXVII.—XLIV.=XVII.—XXVIII., t. j. v desno oziroma levo
XLV.—LX.=XXIX.—XXXVI., toda brez zavoja, s koraki naprej se pomaknejo vse za eno značko naprej, tako, da so med vsako vrsto proste 3 značke.
LXI.—LXVIII.=XVII.—XXVIII. z zadnjim skokom stoja spetno, priročiti. V uvodnem delu se igra kolo Sremčica, pa je cel ta del zelo živ in vesel.

Medigra 4 takte 3/4 drža.

Na I. 1. obrat s čelom k glavni tribuni (desne četvorke pol obrata na levo, leve četvorke pol obrata na desno), četrte na značkah, ostale med značkama. Med medigro poravnati rede.

I. DEL

Takt 3/4.

I. 1.—2. Bilja-: odročiti desno, sklopiti, pogled na desno roko
3. na: vzklopiti in priročiti, pogled naprej
II. 1.—2. plat-: odročiti levo, sklopiti, pogled na levo roko
3. no: vzklopiti in priročiti, pogled naprej
III. 1.—2. be-: odročiti, sklopiti
3. lja-: vzklopiti in priročiti
IV. 1.—2. še: prve in tretje: odročiti desno, predročiti not levo, leht v komolcu malo pokrčena, dlan naprej, pogled na desno.
druge in četrte: v nasprotno stran
3. Na: Vse: priročiti in spojeno
V. 1.—2. O-: prve in tretje: s čelnimi loki na levo vzročiti, dlani naprej in spojeno
druge in četrte: v nasprotno stran
3. hrid-: prve in tretje: s čelnimi loki na desno priročiti in spojeno (v tem taktu opišemo čelne kroge)
druge in četrte: v nasprotno stran
VI. 1.—3. skite: prve in tretje: pol obrata na levo v stojo spetno, skozi predročenje vzročiti, dlani naprej, pogled gor
druge in četrte: obrat v nasprotno stran
VII. 1.—3. izvo-: zib počepno, skozi predročenje in priročenje zaročiti, dlani gor, mali predklon
3.—4. = 1.—2., toda z nasprotno nogo
VIII. 1.—3. ri: zib počepno, skozi priročenje in predročenje vzročiti, dlani naprej, pogled gor — vzklon
IX. 1.—3. Otoda: prve in tretje pol obrata na desno v stojo spetno
druge in četrte: v nasprotno stran
vse: čelni krogi not
X. 1.—3. idut: čelni loki not do odročenja, dlani dol
XI. 1.—3. vina-: z vzponom in prednoženjem desne skrižno dvojni obrat na levo — čelni krogi dol
XII. 1.—2. ri: stoja spetno — skozi priročenje predročiti, dlani dol, roke na ramena prednje telovadke
3. vi-: zib počepno — bočni krog z desno dol z malim zasukom trupa na desno, pogled na desno roko
XIII. 1.—3. nari = XIV. 1.—3. belo: zib počepno — bočni krog dol z levo, z malim zasukom trupa na levo, pogled za levo roko
XV. 1.—3. gra-dja: bočni krogi dol — zaklon
XVI. 1.—3. ni:
XVII. 1. O-: počep izstopno z desno vstran, mali odklon v levo — z lehtmi drža
2. tu-: vzklon, vzravnava in s prisunom leve vzpon spetno
3 da: stoja spetno.

(Nadaljevanje sledi.)

Z naših telovadnih akademij

Telovadna akademija v Vojniku

13. februarja je TD Vojnik na svoji društveni akademiji pokazalo uspehe dela v preteklih mesecih. Društvo je nedvomno eno od najmočnejših v celjskem okraju, zahvaljujoč požrtvovalni upravi in načelništvu.

Akademija, za katero je vladalo med domačimi veliko zanimanje, je zadovoljivo uspela, Prisotno občinstov, ki je popolnoma napolnilo dvorano, je z odobravanjem sledilo posameznim točkam ter nagradilo nastopajoče z bogatim aplavzom.

Akademijo je otvoril s kratkim nagovorom predsednik TD tov. Kušar, ki je pozval tudi ostale, zlasti še nevključeno mladino, k posečanju telovadbe.

Od predvajanih točk moramo vsekakor omeniti sestavo »Soči«, ki je najbolj ugajala. Člani in članice so na orodju pokazali dostojno kvalitetno višino in treba se je truditi, da to lepo panogo društvo čim bolj razvije, kajti vidno je, da je na razpolago mladina, ki ima za to dovolj smisla in veselja.

Delavnemu društva želimo pri okrajnemu tekmovanju v akademskih točkah, kot tudi pri njihovemu nadaljnjemu delu mnogo uspeha.

Uspela telovadna akademija v Mostah

Preteklo soboto je priredilo TD Ljubljana IV. svojo prvo telovadno akademijo. Med prebivalstvom je vladalo za to akademijo veliko zanimanje, saj je bila dvorana bivšega kina Moste do zadnjega kotička polna. Prireditev je obsegala 16 točk, v katerih so nastopili vsi oddelki. Potekala je hitro brez večjih odmorov. Kljub temu, da je imelo društvo velike težkoče, saj so masovne vaje vadili v nezakurjeni telovadnici in celo v društveni sobi, je pritegnila veliko število mladine, tako da je bila akademija izraz naše masovne fizkulture. V imenu TD Ljubljana IV. je pozdravil vse navzoče in zastopnike množičnih organizacij tov. Spetič. V svojem govoru je na kratko obrazložil težave, s katerimi se bori telovadno društvo.

Kot prve so nastopile mlajše pionirke z igro z lutkami. Vaje so podale prav lepo in žele odobravanje občinstva. Sledila je vaja pionirjev s puškami. Tu pa se je opazila precejšnja neskladnost; V tretji točki so pionirke izvajale vajo na gredi zelo dobro. Sledile so vaje pionirjev z medicinkami, pionirk s svetlimi loki in mladink z obročki. Najbolj uspela točka sporeda pa je vsekakor bila vaja članic in mladink na dvovišinski bradlji. Vse so zelo dobro obvladale težke vaje, posebno pa sta se izkazali tudi obe mladinki. Z vestnim treningom bosta lahko znatno izpopolnile svoje znanje. Tudi poslednje točke sporeda niso v celoti uspele, vendar pa je akademija v celoti pokazala dober uspeh. Pohvale vredna je tudi točka, ki so jo izvajale članice »Valček po jezeru«, v kateri je bila prikazana pestrost narodnih plesov.

Vsi oddelki so med seboj tekmovali za akademijo. V zaključni točki je bila podeljena prehodna zastavica pionirkam, katere so se v tem tekmovanju najbolj izkazale. Obljubile so, da se bodo trudile, da ostane zastavica čim dalj v njihovih rokah.

Z odigranjem državne himne je bila akademija zaključena. Občinstvo je odhajalo iz dvorane z velikim zadovoljstvom, saj je videlo, da je fizkultura v Mostah na zdravih temeljih.

K. B.

Uspela akademija v Kamniku

O tem, da je v Kamniku ustanovljeno telovadno društvo, da se vežba, še nismo čitali niti v »Poletu« niti v dnevnem časopisju. Izgledalo je kakor da v Kamniku vlada mrtvilo, da ni onega impulsa in one sile, ki bi pokrenila telovadno življenje.

Toda temu ni tako! Da je Telovadno društvo Kamnik pri življenju, ne samo pri življenju, temveč da dela in to pravilno dela, da hodi po novi poti, poti napredka, nam je dokaz telovadna akademija, prirejena dne 29. januarja 1949.

O sami akademiji: Uvodoma, ko je predsednik društva povabil mladino v telovadnico in apeliral na starše, da dovolijo svojim otrokom vstop v telovadnico so se vrstile točke sporeda.

Pričeli so člani in članice z zletno vajo »Bratstvo-Edinstvo« složno, kot uvod v nadaljnje delo. Sledile so tri točke pionirk, ki so bile izvajane skladno, posebno one starejših pionirk. Vaje članic aktiva Tovarne usnja so bile izvajane dokaj složno. Kot zaključna točka štirih skupin je bila simbolična slika po zamisli društvene načelnice tov. Vide Gantar, ki je vse vaje sama sestavila in uvežbala, za kar zasluži polno priznanje. Preskoki mladincev preko konja so dokaz množičnosti. Raznoterosti pionirjev so pokazale ono, kar mladi rod poživi in privlači v telovadnice. Proste vaje mladink »Bela Ljubljana« so bile izvajane skladno in z občutkom. Vaje članov na drogu niso prikazale težkih prvin, ker se je poznalo, da se vajam v celoti ni polagalo dovolj pažnje in ker so nastopili večinoma mlajši, ki so leta 1947. stopili v telovadnico.

Predsednik OTO Kamnik je podelil 19 pripadnikom društva fizkulturne značke.

Naslednja točka mladincev in mladink »Narodna kola« so bila izvajana skladno in ritmično Nastop mladink in članic na dvovišinski bradlji je dokaz, da tudi Kamnik lahko računa na lepšo bodočnost v telovadbi. Članice aktiva Podjetja Kamnik so izvajale prosto vajo spremljano s harmoniko dokaj složno. Proste vaje članov v lastnem sestavu (talna telovadba) je osupnila gledalce, saj so bili za svoja izvajanja telovadci burno nagrajeni. Kot zaključna točka je prikazana simbolična slika nastopajočih s petjem državne himne.

Program akademije, ki je obsegal 16 točk, je bil pester in raznoličen ter se je morala akademija ponoviti 5. februarja na splošno željo, tako da je akademiji videlo preko ena četrtina Kamnika.

Nekatere točke je spremljalo Sindikalno pevsko društvo »Solidarnost« s pevovodjem tov. Mihelčičem, ki je tudi vse točke (razen ene) spremljal s klavirjem kar je sama izvajanja še bolj poživelo.

Akademija je dokazala, da vodijo vodniki in vodnice svoje oddelke po pravi poti in pravilno razumejo smernice. Telovadci in telovadke so pa tudi prikazali sadove neumornosti in pridnosti dokazali voljo in predanost.

K. P.

Telovadna akademija v Ptuju

Ptuj, 20. febr. Kot zadnje v vrsti akademij v ptujskem okraju je organiziralo svojo akademijo TD Ptuj. Ob začetku akademije je predsednik tov. Zadravec poudaril pomen fizkulture in naglasil uspehe in neuspehe v dosedanjem delu društva. V telovadno organizacijo je pritegnjeno mnogo pionirjev in šolske mladine, pogreša pa se delavska mladina. Na akademiji so najprvo nastopile mlajše pionirke, ki so prisrčno izvedle svoje vaje s petjem. Nastop pionirjev s puškami je bil najslabša točka sporeda. Tretja točka je bil preskok pionirjev čez konja. V četrti točki so izvajale pionirke ritmične vaje z žogicami. Sledile so dokaj dobro izvedene vaje pionirk s kolebnicami. Precej slaba točka je bila parterna gimnastika starejših pionirk. Proste vaje mladincev in vaje članic na dvovišinski bradlji so odlično uspele. Po odmoru so nastopili člani na bradlji, kjer sta posebno ugajala Drobina in Medved. Prav tako so bile odlične mladinke na gredi in v vajah z obroči ter bodo šle na okrajno akademijo. Akademijo so zaključile članice s prav dobro izvedenim ruskim plesom.

Knafelj.

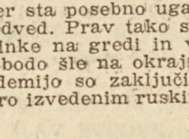

SEVERNI RAZ MALE MOJSTROVKE PREPLEZAN POZIMI

Mladim alpinistom Slavec Sašu, Savelj Marjanu, Kodran Ivanu in Herlec Emilu, članom alpinističnih odsekov. Jesenice, Ljubljana in Kranj, je uspelo, da so preplezali v soboto 5. februarja prvič pozimi severni raz Male Mojstrovke. Plezanje je bilo zelo naporno, plezalci so rabili za vzpon 12 ur. Zelo težaven je bil predvsem zadnji del razu, v katerem so plezalci rabili 12 klinov. Šele pozno ponoči so se vrnili v kočo, kjer so praznovali uspeh in se nato predali zasluženemu počitku.

Naslednji dan, v nedeljo 6. februarja je ponovila ta vzpon preko severnega raza Male Mojstrovke trojica Blažej, Salberger, Zaletel v izredno kratkem času. Vendar časa v katerem so ti plezalci izvršili prvo ponovitev, ne moremo smatrati za normalnega, ker so plezalci očividno zelo hiteli, saj so preplezali raz v istem času, kot ga rabi povprečna dvojica, da prepleza raz poleti. Poleg tega so ti plezalci s pridom uporabili kline, katere je pustila prva četvorica v skali prejšnji dan. Vzpon je ocenjen s četrto težavnostno stopnjo.

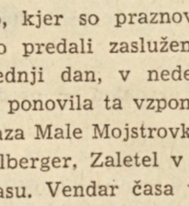

Mednarodne športne vesti

Svetovno prvenstvo v hitrostnem drsanju

Oslo, 20. febr. Danes je bilo na stadionu Bislet končano svetovno prvenstvo v hitrostnem drsanju. Splošni prvak je postal Pajor (Madžarska) 211.07 točk, 2. Broekman (Nizozemska) 211.618, 3. Lundberg (Norveška) 212.960, 4. Henry (ZDA) 213.598, 5. Worhet (ZDA) 213.761.

500 m: 1. Henry (ZDA) 46.3, 2. Worhet (ZDA) 47.1, 3. Farstadt (Norveška) 47.5.

1500 m: 1. Worhet (ZDA) 2:30.8, 2. Lundberg (Norveška) 2:31.8, 3. Henry (ZDA) 2:32.2.

5000 m: 1. Pajor (Madžar) 9:09.4, 2. Broekman (Nizozemska) 9:12.2, 3. Lunberg (Norveška) 9:16.1.

10.000 m: 1. Pajor (Madž.) 18:42.2, 2. Broekman (Nizozemska) 18:53.3, 3. Cronshey (Anglija) 19:40.2.

Svetovno prvenstvo v hokeyu na ledu

Stockholm, 20. februarja. Danes so bile končane tekme za svetovno prvenstvo v hokeju na ledu. Prvenstvo sveta je osvojilo moštvo Češkoslovaške, ki je v končni igri premagalo Švedsko s 3:0 (0:0, 2:0, 1:0), v ostalih igrah je reprezentanca ZDA premagala Avstrijo z 9:1 (0:1, 3:0, 6:0), a Kanada in Švica sta igrali neodločno 1:1 (0:1, 0:0, 1:0).

Včeraj je moštvo ČSR izgubilo proti ZDA z 0:2, medtem ko je Švica premagala Avstrijo z 10:1. Na ta način je ČSR dosegla skupaj 8 točk in že drugič osvojila svetovno prvenstvo v hokeju na ledu.

Končno stanje; 1. ČSR 8 točk, 2. Kanada 6 točk, 3. ZDA 6 točk, 4. Švedska 5 točk, 6. Švica 5 točk, 6. Avstrija 0 točk.

Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju

Pariz, 20. febr. Včeraj zvečer je bilo v Parizu končano svetovno prvenstvo v umetnem drsanju. **Med moškimi** je nastopilo 10 tekmovalcev. Prvo mesto je osvojil Button (ZDA) z 216.38 točkami. Drugi je bil Kiraly (Madžarska) z 209.89 točkami, tretji pa Avstrijec Rada z 208.61 točkami.

V tekmovanju parov, katerih je nastopilo 12, sta osvojila prvenstvo madžarski par Kekesy—Kiraly z 11.35 pred ameriškim parom Kepper—Karola.

Med ženskami je nastopilo 17 tekmovalk. Prvo mesto je zavzela Vrzanova (ČSR) z 212.82 točk. 2. Sharman (ZDA) 206.92, 3. Altweg (Anglija) 205.38, 4. Nekolova (ČSR) 196.36, 5. Adams (Anglija) 194.90. Favoritinja Pawlikova (Avstrija) je med tekmovanjem odstopila.

„Dunajski škandal“

Pod tem naslovom je švedski športni list »Idrottsbladet« objavil članek o nogometni tekmi Avstrija : Švedska, ki je bila odigrana na Dunaju.

Dopisnik lista Bassen piše, da se je pripetil pri stanju golov 2:0 v korist avstrijskega moštva naslednji incident. Avstrijski branilec Gerhardt je v naletu na švedskega igralca Karlssona padel in leže na zemlji zagrabil za nogo švedskega napadalnega igralca Grena, ki se je pripravljal, da bi brcnil žogo v vrata. Italijanski sodnik Galeati je pravilno dosodil enajstmetrovko in rezultat je bil 2:1.

Potem, piše dopisnik, so množice gledalcev udrle na igrišče, da bi dejansko napadle Galeatija, kateremu se je posrečilo rešiti se samo zahvaljujoč pomoči policije.

Ne izbirajoč izrazov v drastičnem opisu nogometnih razmer v avstrijski prestolnici pojasnjuje dopisnik »Idrottsbladeta« vzroke teh razmer na način, ki je dostojen temu reakcionarnemu športnemu listu:

»...V povojni Evropi človeško življenje predstavlja velike vrednosti, posebno še v državah, ki so pretrpele toliko gorja,« poučno zaključuje dopisnik.

S takim pisanjem je švedski novinar z eno samo frazo združil kapljico resnice s celim vrčem laži. To, da v kapitalističnih državah »človeško življenje ne predstavlja velike vrednosti« je popolnoma pravilno. Le da to ne velja samo za Evropo, niti samo za povojno. Če že govori o nogometu in hoče biti objektiven, mora priznati, da so se slični slučaji pripetili tako v predvojnem buržoaznem nogometu, ko so izvršili krvava obračunavanja nad športniki šovinistični elementi ne samo v Zapadni Evropi, ampak tudi v ZDA in Latinski ameriki, posebno v Braziliji, Argentiniji in Čileu.

»Idrottsbladet« skuša pojasniti izpad šovinistične tolpe na Dunaju s tem, da je Avstrija država, ki je prestala »mnogo gorja«. Narodi držav nove demokracije so prestali v dobi hitlerjeve okupacije zelo mnogo gorja, kljub temu pa se v njih ne pripeti nič sličnega »dunajskemu škandalu«.

Poizkus švedskega športnega lista, da bi zamaskiral z globokoumnimi frazami šovinistični izpad v Avstriji, je žalosten in slab.

ZMAGA S POMOČJO NAJETIH

O pariškem hokejskem moštvu »Racing« se je letos na začetku sezone neobičajno veliko pisalo in govorilo. Moštva niso označevali samo za »borbeno« in »nepremagljivo« ampak celo »najmočnejše moštvo v Evropi«.

Toda že na prvih tekmah je doživelo »nepremagljivo« moštvo poraz za porazom v ČSR, Angliji in Švedski. Nesreča za nesrečo je spremljala »Racing« celo v športno-trgovski turneji, nazvani francosko-britanski hokejski turnir. Poročali smo že, da so francoski igralci izgubili tekme protit Strithamu 2:4, Wembley Lyons 2:14 in Nottingham — Panthers 1:10.

Taki rezultati so povzročili hiter padec zanimanja za francosko-britanski turnir s strani gledalcev, kar je povzročilo po drugi strani blagajni »Racinga veliko izgubo. Da bi rešili obupen položaj si vodje kluba niso izmislili nič boljšega, kot da so kupili pet kanadskih igralcev iz Ottave. V zvezi s tem se nekateri ljubitelji športa v Franciji sprašujejo, kaj je prav za prav ostalo francoskega od moštva »Rancinga« razen tujcev, posebno še, ker je imelo že prej moštvo nekaj rojakov iz Kanade! Voditelji kluba se sicer tolažijo z izgovorom, da so igralci iz Kanade francoskega porekla, kar pa je vsekakor slaba tolažba!

SOVJETSKI TENISKI IGRALCI DOBIJO LOPARJE IN ŽOGE BREZPLAČNO

Teniški šport je v Sovjetski zvezi zelo priljubljen. Skoraj v vseh velikih mestih so bila po revoluciji zgrajena teniška igrišča, ustanovljeni teniški klubi in šole. Šole za poučevanje mladine v tenisu so bile ustanovljene v 16 mestih. Pri moskovskem in leningrajskem institutu za telesno vzgojo in na visoki šoli za trenerje obstoje sekcije za šolanje teniških trenerjev. Moskva, ki je imela leta 1913 vsega 50 teniških igrišč in 800 igralcev, ima sedaj že 2500 igrišč in 200.000 igralcev. Tekmovanja za vsezvezno prvenstvo se udeležuje veliko število moštev in igralcev iz skoraj vseh večjih mest. Igralci dobivajo loparje in žogice brezplačno, pa tudi pouk sam je brezplačen.

Večina najboljših sovjetskih teniških igralcev igra z napadalno tehniko, katere osnova je serija udarcev iz baselinije, zaključena z napadom na mreži.

Prvak ZSSR **Edvard Negrebjecki**, ki je iz Leningrada, je temperamenten igralec, atletske postave z efektnim stilom igre, s topovskim servisom, ostrim voleyem in silnim smatchem. Negrebječki je izvrsten partner v igri parov, v kateri je enkrat osvojil naslov prvaka.

Prvak ZSSR od leta 1946. je bil **Nikolaj Ozerov** iz Moskve, ki je eden od najnadarnejših pa tudi najpopularnejših sovjetskih teniških igralcev. Ta 25-letni igralec najboljšega ruskega dramskega gledališča MHATA uživa vedno velike simpatije gledalcev, posebno mladine. Njegov največji uspeh je bila zmaga nad jugoslovanskim igralcem Mitičem v razmerju 8:6, 6:3, in 6:1.

Stavbni inženir **Korbut** iz Moskve je stalni nasprotnik obeh prvakov. Je zelo visoke postave (192 cm), ima dolge roke in krije brez posebnega truda skoraj ves court, tako v obrambi kot pri napadu. Topovski servis, silni match, močan forehand in rezani backhand so njegove najznačilnejše karakteristike.

Večkratni prvak ZSSR v preteklem desetletju, **Boris Novikov**, je izkušen teniški igralec. Na lestvici najboljše desetorice zavzema četrto mesto. Najrajši igra z dolgimi udarci z baselinije. Na petem mestu je mladi igralec **Andrejev** iz Moskve.

Med sovjetskimi teniškimi igralkami je najpopularnejša prvakinja ZSSR za leto 1946-1947 **Olga Kalmikova**, ki igra z moškim slogom igranja.

Skoraj vsi najboljši sovjetski teniški igralci so vsestrani športniki. Najboljši igralci: Kudrjavcev, Ivanov, Ozerov, Novikov, Kalmikova, Korovina, Tepijakova, Malceva in Hlopkova pa imajo tudi častni športni naslov: »zaslužni športni mojster«.

Poletna teniška sezona, ki traja v ZSSR od maja do oktobra, je bogata raznih tekem. Največji prireditvi sta prvenstvo ZSSR in tekmovanje za pokal ZSSR. Leta 1948 se je izvedlo prvenstvo na poseben način: po četrt finalu je bilo 8 igralcev razdeljenih na dve skupini in igralci so igrali vsak z vsakim. Zmagovalca obeh skupin pa sta igrala finalno tekmo za prvenstvo ZSSR. Ostala šestorica pa se nato bori za 3., 4., 5. mesto. Tekmovanje za pokal ZSSR pa se igra po istem sistemu kot Davisov pokal. Leta 1927. se je n. pr. udeležilo tega tekmovanja 150 moštev.

V zimskem času trenirajo sovjetski teniški igralci v dvoranah. Zimska tekmovanja so prirejena navadno v februarju in marcu.

Na osnovi rezultatov celega leta se sestavlja vsezvezna klasifikacija teniških igralcev v tri skupine na osnovi moči in uspehov igralcev. Za prehod iz nižje skupine v višjo je treba v eni sezoni premagati vsaj dva igralca višje skupine. Poraz od igralca iste ali nižje skupine pa ni ovira za napredovanje v višjo skupino.

PRIREDITVE SMUČARSKE ZVEZE SLOVENIJE

1. Prireditve in tečaji. Na podlagi došlih »Poročil in rezultatov se zabeležijo sledeče prireditve: društveno prvenštvo TD Kranjska gora od 9. jan., društveno prvenstvo TD Borovnica od dne 16. jan., državno prvenstvo železničarjev od 28. do 31. jan., meddruštvena tekma SD Enotnosti v smuku od 30. jan., prvenstvo aktiva TSŠ od 6. feburarja.

Od vseh ostalih tekmovanj nam manjkajo poročila ali rezultati, zato ponovno pozivamo vsa društva, ki so izvedli kakršnakoli tekmovanja, da nam ista takoj pošljejo. Prav tako naj društva takoj pošljejo poročila o vseh tečajih, ki so jih že izvedla.

2. Izšle so **tabele za izračunavanje alpske kombinacije.** Društva ali posamezniki jih dobijo v Fizkulturnem magazinu v Ljubljani.

3. Imenovanje smučarskih učiteljev. Na podlagi tečaja za učitelje, ki ga je priredila TZS, se uvrstijo v I. republiški razred smučarskih učiteljev: Glavič Vladimir, Hrovatin Dušan, Mencinger Jože, Mušič Boris, Šter Janez in Kajzer Heri; v II. republiški razred pa Bernik Ivan, Dolenc Anton, Gašperšič Franci, Gregorič Joško, Kovač Milan, Lipicer Drago, Urak Edo, Uršič Jože, Zorko Jože.

4. Imenovanje novih sodnikov. Na podlagi izpitov v Mariboru, Guštanju in Ljubljani se imenujejo za sodnike:

a) republiški razred: Jenko Jože Šubic Janko, Fišinger Boža, Fišinger Pavle, Čop Krista, Senica Drago, Voglar Breda, Zamanja Lea, Plečko Ivan, Kirbiš Jože, Pavlec Ivan, Orel Franjo, Čop Franc, Kožuh Marjan, Włodyga Ervin, Ivič Franc, Harnold Pavel, Dolinšek Maks, Telcer Franc, Fanedl Drago, Poh Boltežar, Potočnik Anton, Šater Jožef, Mihelač Peter, Košutnik Viktor, Miler Dušan, Ciber Vida, Goličič Franc, Gabršek Janez, dr. Šef Alojzij, dr. Ferjančič Drago, Erman Tone, Turk Polde, Pirš Edvard, Mihorko Milovan, Mušič Ljuban, dr. Dečman Tone, Sušnik Pavel, Erman Franc.

b) I. razred: Gregl Dušan, Zorman Jože, Dolinšek Ivan, Kogoj Ivan, Divjak Jakob.

Smučarska zveza Slovenije

*

Polet bo otvoril stalno rubriko za fizkulturni znak, v kateri bodo obravnavani vsi problemi, nanašajoči se na fizkulturnni znak, Telovadnim društvom, kakor tudi ostalim organizacijam priporočamo, da določijo iz svoje srede stalnega dopisnika, ki bo poročal, kako se vršijo priprave, koliko je položenih norm kako se je izvedla organizacija tekmovanj itd. Na ta način se bodo pridobljena izkustva prenesla še na ostale organizacije, ki nimajo na razpolago dovolj izvežbanega kadra ali slično.

Pionirski fizkulturni znak

(Konec)

Priloga št. 8

To nalogo bodo pionirji in pionirke najlaže opravili na enodnevnem izletu, lahko pa tudi ob kakšni drugi priliki. Tekmovalce — pionirje in pionirke pelje vodnik-sodnik v skupinah po 5—10 tekmovalcev na kraj, ki je vset pred njimi pregleden, na tem svetu pa vsaj 10 razločno vidnih predmetov (osamljeno drevo, grm hišica, kozolec, kup kamenja, ovinek ali razpotja, vogal njive, ki se jasno odraža, vodnjak, ostre brazde v svetu itd..) Prednjak skupini razloži v kakšnem obsegu (naravnost, levo, desno) naj pred seboj dobro pregledajo svet in si zapomnijo vse, kar zapazijo. Po 30 sekundah poveljuje: na levo okrog in pelje skupino v kako kotanjo ali na drugo mesto (zaklon) ali se iz njega ne more videti prostor, ki so ga malo prej opazovali. Nato pokliče tekmovalce drugega za drugim k sebi — seveda na tak kraj, da poklicani ne vidi prejšnjega opazovanega sveta, niti ga skupina ne sliši, ko odgovarja na prednjakova vprašanja. Vpraša ga, kaj je videl in kako so predmeti razvrščeni na zemljišču. Pionir mora našteti najmanj 5 predmetov, n. pr..: na desni strani sem videl veliko osamljeno drevo, z njim in malo proti desni hišico z leseno ograjo, levo od hišice razvalino ali vodnjak itd.

Skupina, ki je bila na opazovališču, se ne sme med seboj pogovarjati in zlasti naj bo postavljen drug od drugega najmanj 5 m. Sprašani tekmovalci se ne smejo sestajati z neizprašanimi vse dotlej, dokler niso vsi sprašani. Ponavljalni izpit se lahko opravi 3 krat, seve vselej na drugem kraju.

Priloga št. 9

Priporoča se, da se opravi cros v naravi v logu na senožeti na svetu, poraščenem z grmovjem. Pionirji ne tekmujejo posamič, ampak v petoricah, ki so preštete od 1 do 5. Steza za pionirje od 10. do 12 leta je dolga 300 m in jo je treba takole prehoditi: s stečišča krene petorica istočasno; prvih 100 m tečejo ter se ustavijo na signalni črti. Ko vsi člani petorice pritečejo do črte, sočasno signalizirajo znake:

- — pazi,
- — vidim, slišim, razumem.

Prihodnjih 50 m pretečejo tako, da se vsakih 10 m (kar je zaznamovano z zastavico ali s črto) ustavijo in signalizirajo prav tako kakor prvič, dva znaka v redu:

- — ponovi in
- — meni,
- — nadaljuj pohod in
- — desno (levo, naprej, nazaj v zaželeni smeri),
- — ovire pred nami, o prosti pot in
- — pot je prosta,
- — povečaj razdaljo in
- — zmanjšaj razdaljo,
- — trčečim korakom (diroma ali povečaj hitrost) in
- — na svoja mesta.

Ko vsi pionirji končajo s signali, nadaljujejo tek 50 m. Na tem mestu je že pripravljeno po 5 kamenčkov ali kostanjev za vsakega pionirja, ki po vrstnem redu od 1—5 mečejo v krog s premerom 1 m, postavljenim 5 m v stran od steze (krog lahko postavimo na obeh straneh steze).

Nato vsa petorica skupaj steče še 100 m do cilja. Ne smemo pa steči preje, dokler tudi zadnji ne poluča kamenčkov ali kostanjev krog.

Steze za ostale stopnje pionirjev in pionirk so iste kakor za pionirje od 10. do 12. leta, razloček je le v zadnjem delu, v etku do cilja, ki je manjša ali večja, in sicer:

za pionirke od 10.—12. leta 50 m,
za pionirje od 12.—14. leta 150 m,
za pionirke od 12.—14. leta 100 m.

Ob stezi je treba postaviti zadosti sodnikov, ki bodo prav posebno pazili tam, kjer mali tekmovalci signalizirajo in mečejo. Čas, ki ga dosežejo petorice, zavisi od sveta in zato je treba za vsako stezo posebej določiti mero.

Skok v vodo izvede pionir in pionirka tako, da se odločno postavi na desko, pogumno stopi na rob (stoja spetno pričiti) in navpično na noge švigne v vodo. Med skokom ne moli le-teh od od telesa, niti ne raznoži, noge so snožene in stegnjene. Skok mora biti strm, skakalec se med skokom ne sme nagniti v stran. Če prvič ne uspe, sme skok ponoviti. Ko priplava na površje, nadaljuje s plavanjem. Plavati sme poljubno le pred časom ne sme stopiti na tla. Vsako namerno ustavljanje v vodi šteje za neizvršeno nalogo.

Priloga št. 10

Smučanje sestoji iz hoje, vzpona in smuka. Hoja se opravi na ravnem svetu, ki blago prihaja navzgor in ne prestrmo navzdol (nagib cca 20°) Pionir (pionirka) mora pokazati znanje v hoji, vzponu in smuku. Na progi se tekmovalec ne sme ustaviti in ne sneti smuči.

Drsanje. Drsa se na naravnem ali umetnem drsališču. Pionir-ka mora predrsati določeno daljavo v določenem času in tako pokazati, da se zna drsati; kjer ni mogoče ne smučati, ne drsati, gremo na zimski pohod: za pionirje od 10.—12. leta 3 km, za pionirke te starosti 2 km, za pionirje od 12.—14. leta 4 km in za pionirke te starosti 3 km.

POSVET OKRAJNIH REFERENTOV ZA FIZKULTURNI ZNAK

V nedeljo, dne 27. II. t. l. se vrši v prostorih TZS (Ljubljana — Narodni dom, Bleiweisova ul. 28) ob 10. uri posvet vseh okrajnih referentov za fizkulturni znak (namestnikov načelnikov). Opozarjamo vse prizadete, da se tega posveta sigurno udeleže. Vsak udeleženec naj zanesljivo prinese s seboj potni nalog. Stroške vožnje in prehrane nosi TZS.

Telovadna zveza Slovenije

Ali si že poravnal naročnino ?

Tisk Tiskarne »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani — Odgovorni urednik Mitja Prešeren — Uredništvo in uprava: Ljubljana, Tabor — Telefon 54-19, ob nedeljah popoldne 55-22 do 26. Čekovni račun uprave št. 6-90603-6

V POLJANAH SO SE ZBUDILI . . .

Vas Poljane leži sredi globoke doline, ki jo z ene strani obdaja položno pobočje Malega hriba, z druge pa se skoraj navpično dviga nekdaj zaraščen, sedaj pa, ko so ga Italijani med okupacijo posekali, skoraj goli Sten. Potok, ki teče skozi vas je v poletnih mesecih prijetno razvedrilo malemu številu kmečkih otrok, ki »ne poznajo sramu« in se tu ob hudih vročinah kopajo. Razumeti moramo, da beseda »sram«, ki jo prav radi uporabljajo vaščani, posebno starejši, mnoge mlade ljudi, odvrne od prijetnega in koristnega kopanja. Vas je resda oddaljena od železnice in cest in je med onimi redkimi slovenskimi vasmi, v katere še ni docela prodrl zdrav duh, ki odnese starinsko mračnost, ki odpravlja vse nezdrave in škodljive nazore. Vas je kljub svojemu zatohlemu življenju in nezainteresiranosti za zunanje življenje dala v NOB dober delež za osvoboditev, toda ti junaki so večinoma padli in tako jih sedaj pri presnavljanju vasi primanjkuje Vendarle je dogodek, ki se je lansko leto pripetil v vasi precej spremenil tok življenja te mirne vasice. To se je zgodilo takole:

Jamarjev Jože, po domače Kačarjev, je bil reven fant, sin bajtarja Doma niso razen na pol podrte bajte, par zaplat zemlje in nekaj vrtička, imeli skoraj nič, kar bi bilo vredno omeniti. Njegov oče je moral s trdim delom v gozdovih preživljati številno družino, katere najmlajši član je bil star komaj 2 leti, najstarejši pa, Jože še ni napolnil 16, Večkrat je pri delu pomagal očetu, toda za težke gozdne posle je bil prešibak in tako je oče odredil, da pojde v mesto. »Naj se uči karkoli, samo da postane človek« je večkrat dejal oče, ko bi razgovor nanesel na to.

Jože se je kaj kmalu privadil mestnemu življenju. Mojster, pri katerem se je učil za ključavničarja, ni bil slab človek. Imel je sicer svoje muhe, toda fant, ki je bil navajen trdega življenja, se za to ni dosti zmenil Učil se je pridno, da ga je mojster večkrat pohvalil in tako se je kmalu razvil v dobrega delavca, da se je lahko meril s svojimi starejšimi tovariši, ki so bili že pomočniki. Njegovo življenje bi verjetno ne utrpelo večjih izprememb, da se ni nekega dne odločil, da pojde na mladinsko progo.

Res je, da za to stvar sam pravzaprav niti ni dovolj vedel, toda mladinska organizacija, katere član je postal, mu je stvar pravilno obrazložila, mu predočila potrebo in kot zaveden mladinec, se je hitro odločil.

Tu, na mladinski progi, se je začelo zanj pravo življenje Čutil je, da je domače obzorje bilo vse premajhno, da ni videl dalje, kakor do svoje vasi in do konca mesta, med tem, ko je tu, obdan od številnih tovarišev in tovarišic šele uvidel kaj je prav za prav smisel življenja. Delo, neprenehno delo in ustvarjanje lepše in boljše bodočnosti sebi in bodočim pokolenjem.

Bil je odličen delavcev Delal je neumorno od jutra do mraka, čeprav ga ni k temu nihče silil. Tudi odmore opoldan in zvečer, je prebil v delavnici, kjer se je počutil, kakor doma. Tu na progi se je Jože takorekoč prvič seznanil z nogometom Videl je to sicer že v mestu toda takrat se mu ni zdelo, da bi tudi on mogel sodelovati v igri. Sam ni vedel, kdaj se je znašel med veselimi igralci. Tekal je tudi on neprestano za žogo, padal, skakal, brcal, se prerival, prav tako, kakor je videl druge. Počasi je začel dojemati smisel in način igre Po pa so dobili tudi svojega trenerja, ki jih je začel sistematično spoznavati s tehniko in taktiko igre, so se Jožetu šele odprle oči. Uvidel je vso lepoto in korist te lepe in borbene fizkulturne panoge in postal navdušen nogometaš in ne samo navdušen, temveč po besedah trenerja, tudi dober. Zdaj je vsako prosto uro porabil za treninge in se kmalu uvrstil med najboljše igralce.

Trener je opazil njegovo znanje in požrtvovalnost ter ga nekega dne vprašal, če ne bi morda hotel v tečaj fizkulturnih vaditeljev Jože na tako vprašanje sploh ni bil pripravljen, zato ga je tembolj iznenadilo. Ni mu mogel takoj odgovoriti in zato si je vzel 3 dni roka za premislek.

V njem je vrelo Vse se je premetavalo, počutil se je kakor na trnju. »Ali naj mar zapustim svoj poklic?« Ali to pomeni, da se moram odreči svojemu izpopolnjevanju v ključavničarski stroki? Ne, tega ne bom storil. Zdaj, ko sem tako potreben produkciji, zdaj tega ne storim«. Odločil se je Stopil je pred učitelja in mu dejal:

»Jaz ne morem zapustiti svojega poklica. Fizkultura me sicer prevlači, toda 2 leti truda in dela v svojem poklicu ne morem kar tako vreči stran«.

»Saj tega nihče od tebe ne zahteva Ti ostaneš kar si, toda poleg svojega rednega dela, boš še fezkulturni inštruktor na vasi. Ni naš namen, da te odtegnemo produkciji, toda samo delo v delavnici še ni zadostno za mladega, sposobnega in zavednega mladinca«.

Jože se je vdal »Če je tako, bi končno sprejel predlog, posebno še, ko sem dobil voljo za fizkulturo!«

Začel je redno obiskovati tečaj in tu se je seznanil z arznimi športnimi panogami o katerih preje ni niti sanjal, Tu se je seznanil z atletiko, plavanjem, telovadbo, košarko, odbojko, in še drugimi panogami, poleg teoretičngea pouka o načinu treniranja, anatomiji, problemih zdravstva in sportne medicine itd., kar je vse mlade tečajnike zelo zanimalo. Jože je v 4 mesecih bivanja na mladinski progi ogromno pridobil, tako v strokovnem delu ključavničarske obrti, kakor tudi v fizkulturi.

*

Ko se je vrnil domov, ga skoraj niso poznali, tako se je izpremenil. Res je, da je minilo več kot eno leto odkar ga niso videli, toda spremembe, ki so nastale v mladem fantu so bile preveč očitne, da se je zdelo domačim, da ga že najmanj 10 let niso videli. Jože je zrastel v visokega močnega fanta, bil je zagorel, da ga je bilo veselje gledati. Tudi v njegovem ponašanju so nastale vidne izpremembe, kot sploh v njegovi izobrazbi. Mati ga je samo gledala, ko ji je pričel pripovedovati o življenju na progi, o delu, fizkulturi in vsem ostalem Bila je ponosna na svojega sina. Tudi oče je bil zadovoljen, vendar je njega bolj zanimalo, kako je z njegovim strokovnim znanjem.

Jože s je vrnil na delo Sedaj je bil že skoraj strokovnjak svojega poklica, vendar mu je manjkal še končni izpit. Potrudil se je in napravil tudi to. Bil je med vsemi, ki so polagali te izpite, najboljši. Medtem so podjetje, v katerem se je izučil, nacionalizirali in zdaj se je še z večjim elanom vrgel na delo. Delal je v treh izmenah in tako mu je preostalo tudi dovolj časa za fizkulturno udejstvovanje. V mestu so že imeli močno društvo, ki se je lepo razvijalo, kajti vodili so ga v glavnem mladi ljudje, ki so imeli za to dovolj smisla in poleta, toda v njegovi vasi, v Poljanah ni bilo še nikakega življenja. Jože je zato od svoje organizacije dobil nalogo, da ustvari v Poljanah vaški fizkulturni aktiv, ki mora v najkrajšem času pričeti z delovanjem . . .

Takoj se je lotil naloge, ki ni bila lahka, kajti Poljanci, ki so že po svoji naravi bili precej trmasti, niso za novotarije bili nič kaj preveč dovzetni. Tako je bil Jože prisiljen, da je z vsakim mladincem in mladinko moral posebej govoriti, prepričevati in dokazovati. Bilo je silno težko, da je v časih skoraj obupaval, toda vedno je prišla ob pravem prenutku na pomoč mladinska organizacija iz mesta. Končno se mu je posrečilo, da je zbral okrog sebe kakih 15 mladincev, s katerimi je pričel vežbati. Ob lepem vremenu so odšli v gozd, kjer je bila majhna jasa in tu se učili prostih vaj, igre z žogo in poslušali predavanja. Nekaj jih je sicer odpadlo, toda oni ki so ostali, so dobili še večjo voljo in so redno obiskovali fizkulturne ure. Kadar pa je deževalo, ali pa je iblo zunaj prveč blatno in razmočeno, so ostali v vasi in poslušali predavanja na podu nekega kmeta, katerega sin je bil v tem aktivu.

Življenje se je v tej zakotni vasi vendarle nekoliko razgibalo. Kmetje so sicer iz početka na vse to dogajanje jezno gledali, češ: »Kaj jim je tega treba, rajo naj gredo delat«, toda Jože je naročil vsem svojim tovarišem, da za nobeno ceno ne smejo zanemarjati svojega rednega posla, na račun fizkulture.

Nekega dne je prinensel Jože iz mesta tudi mrežo za odbojko. Bili so tega silno veseli Brž so postavili 2 kola, ju dobro podprli, zravnali in označili teren, ter napeli mrežo. Zdaj je bilo že veselje. Ne samo, da so se vrnili »odpadniki«, še novi so pristopili in so začeli kar redno trenirati Pa je pozneje prinesel Jože še krolgo in disk, kopje in stojala za skok v višino po so napravili maldinci sami in tako so pričeli tudi z atletiko.

Zanimanje je z vsakim dnem naraščalo. Kmalu se je izkazalo, da mali prostor na gozdni jasi ne bo dovolj velik za vso to mladino, in da bo treba poiskati primernejzše igrišče. Začeli so resno razmišljati o tem problemu Zadaj za vasjo je sicer bil lep in primeren travnik, toda, kj ko ga lastnik ne bi dal na razpolago. Vendar, druge rešitve ni bilo. Na zadnje so določili delegacijo 3 tovarišev, ki bodo šli poprosit gospodarja.

Mnogo sitnosti so imeli s trmastim gospodarjem, ki nikakor ni hotel privoliti. Zastonj je bilo vse prepričevanje, vse dokazovanja, da travnik ne bo mnogo trpel, toda on se ni omajal. Šele nazadnje, ko so mu obljubili, da bodo sami pravočasno kosili travo in mu seno in otavo prepeljali na dom, je dovolil

Tako so dobili tudi igrišče.

Začel se je reden trening. Vežbali so vneto, tekali, skakali, metali in brcali žogo in vse druge raznotere stvari Kar veselje jih je bilo občudovati Kmalu so deloma sami, deloma jih je podprlo fizkulturno društvo iz mesta — zbrali denar za nakup najpotrebnejših rekvizitov, ki jih še niso imeli, predvsem pa dresov, copat in trenirk. Tedaj so lepi pisani dresi pritegnili še one zadnje mlačneže, ki so še stali ob strani. Ko so neke nedelje organizirali tekmo v odbojki med fizkulturnima ekipama iz mesta in domačini, je prišlo celo nekaj radovednih kmetov, ki so z neprikritim občudovanjem ogledovali svoje sinove in hčere pri igri. To je bila prva javna fizkulturna zrireditev v Poljanah.

Borba je bila huda, kajti ekipe so bile zelo izenačene Zmagali so v obeh tekmah gostje, ki so imeli več rutine in boljše tehnično znanje, dočim so domači nadoknadili to z borbenostjo Z rezultatom so bili zadovoljni vsi. Zmagovalci, ker so zmagali na tujem terenu, poraženi pa, ker so nudili tako dober odpor.

Organizirali so še pionirje, ki so se tudi kaj hitro prilagodili. Fizkultura v Poljanah si je utrla pot . . .

M Kramaršič